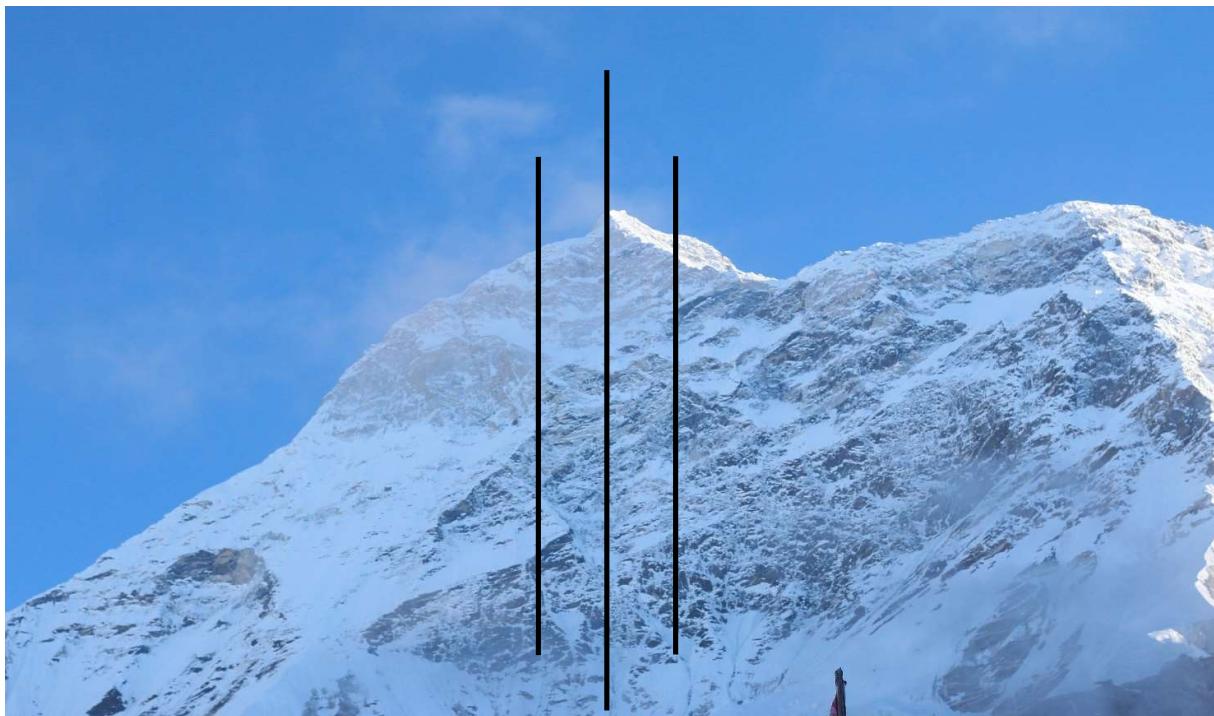

आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम

मकालु गाउँपालिका

नुम, संखुवासभा
प्रदेश नं. १

खण्ड- १

परिचय र समिक्षा

१.१ पृष्ठभूमी:

मकालु गाउँपालिका १ नं. प्रदेशको संखुवासभा जिल्लाको उत्तरी भागमा अवस्थित प्राकृतिक तथा भौगोलिक अवस्थितिको दृष्टिले अति रमणीय पर्यटकीय स्थलको रूपमा परिचित साविकका नुम, पाथिभरा, पावाखोला, याफु र मकालु गा.वि.स. मिलाई मिति २०७३ फागुन २७ गते घोषणा भएको हो । भारत र चिनलाई नेपालको वाटो हुदै जोड्ने नेपालकै सबैभन्दा छोटो स्थलमार्ग उत्तर दक्षिण राजमार्ग (कोशी करिडोर) यसै गाउँपालिकाको केन्द्र नुम वजार हुदै उत्तरी छिमेकी चीनको सीमा किमाथाङ्गासम्म पुगदछ । यो गाउँपालिका मकालु हिमाल र किमाथाङ्गा नाकाको प्रवेशद्वार पनि हो ।

यस गाउँपालिका पर्यटकीय दृष्टिकोणले सम्भावनायुक्त क्षेत्र पनि हो । यहाँ याम्फु राई, शेर्पा, तामाङ, गुरुड, कुलुड राई र क्षेत्री जातिको वाहूल्य रहेको यो गाउँपालिकामा प्रमुख रूपमा बौद्ध र हिन्दू धर्मावलम्बीहरु रहेका छन् । यसरी विविध जाति विविध धर्म संस्कृति रहेको यो गाउँपालिका सामाजिक सांस्कृतिक रूपमा पनि धनि रहेको छ । मकालु हिमशृङ्गला, मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज लगायतका यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र अरुण नदी, वरुण नदी, बौलाहा पोखरी, पाँच पोखरी, बन्दुके पोखरी, सेतो पोखरी, कालो पोखरी, डल्ले पोखरी, इन्दुवा खोला, ईखुवा खोला, आप्सुवा, काँसुवा, ईप्सुवा खोला ठुलो पोखरी, सानो पोखरी, बौले पोखरी, सप्तरंगी पोखरी, तेर्से पोखरी, कुईरीम ताल, दुध पोखरी, शिव धारा, पार्वती गुफा, तोङ्गडाफु गुफा आदि प्राकृतिक, धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरु गाउँपालिकाका सम्पदाका रूपमा रहेका छन् ।

१.१.१ भौगोलिक अवस्थिति र सिमाना:

पहाडी तथा हिमाली भूभागमा अवस्थित समुन्द्र सतहबाट ५५७ मिटर देखि माथिको उचाईमा रहेको यो गाउँपालिका २७ डिग्री १५ मिनेट देखि २७ डिग्री २२ मिनेट उत्तरी अक्षांश तथा ८७ डिग्री ४ मिनेट देखि ८७ डिग्री ३० मिनेट पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ । यस गाउँपालिका ५१९.४५ वर्ग कि.मि क्षेत्रफलमा फैलिएको छ, जसमध्ये कृषि क्षेत्र ५५.५ प्रतिशत, जंगल २३.७८ प्रतिशत, वस्ती क्षेत्र ६.८३ प्रतिशत, खाली जग्गा १३.६ प्रतिशत र अन्य क्षेत्र ०.२९ प्रतिशत छ । समुन्द्र सतह देखिको उचाई फ्याक्सिन्दा दोभान ५५७ मिटर देखि मकालु हिमाल ८४६३ मिटर सम्म रहेको यस गाउँपालिकाको जनसंख्या २०६८ को जनगणना अनुसार १३,२०४ रहेको छ ।

यस गाउँपालिकाको पूर्वमा भोटखोला गाउँपालिका र ताप्लेजुङ्ग जिल्ला, पश्चिममा सिलिचोड गाउँपालिका, उत्तरमा भोटखोला गाउँपालिका र चीन तथा दक्षिणमा चिचिला र सभापोखरी गाउँपालिका रहेको

छ । जिल्ला सदरमुकाम देखि करिव ४२ कि.मि. दुरीमा गाउँपालिकाको केन्द्र पर्दछ । त्यस्तै गाउँपालिकाको केन्द्र देखि करिव ८८ कि.मि. दुरीमा उत्तरी सीमा विन्दु किमाथाङ्गा नाका पुगिन्छ ।

१.१.१ गाउँपालिकाको नामाकरण:

यस गाउँपालिकाको वडा नं. २ मा अवस्थित ८४६३ मिटर अग्लो मकालु हिमालको नामबाट यस गाउँपालिकाको नामाकरण गरिएको छ ।

१.२ चालु आ.व.को नीति तथा कार्यक्रमको समीक्षा:

चालु आ.व.को लागि गाउँसभाले कुल विनियोजित रु ३१ करोड ४१ लाख ३२ हजार पाँच सय सत्तरी रुपैया मध्ये चालु तर्फ रु ५ करोड १ लाख ६० हजार ६ सय, पुँजिगत तर्फ १६ करोड ५७ लाख ७१ हजार ९ सय सत्तरी र सर्त अनुदान ८ करोड ८२ लाख विनियोजन भएको थियो भने सर्त अनुदान तर्फ ९ करोड ८२ लाख रहेको थियो । उक्त विनियोजित रकम मध्ये चालु आ.व.को एघार महिनासम्मको खर्च चालु तर्फ रु १ करोड ८३ लाख ६१ हजार एकहत्तर रुपैया र पुँजिगत तर्फ रु ६ करोड ६९ लाख २२ हजार ९९६ खर्च भएको छ । चालु आ.व.को अन्त्य सम्म चालु तर्फ रु २ करोड ५० लाख र पुँजिगत तर्फ रु ९ करोड २५ लाख खर्च हुन सक्ने अनुमान छ । यसको आधारमा चालु तर्फ ४९.८३ प्रतिशत र पुँजिगत तर्फ ५५.८० प्रतिशत खर्च हुन सक्ने अनुमान गर्न सकिन्छ ।

चालु आ.व.मा सम्पन्न भएका र सुचारु रहेका योजना तथा कार्यक्रमको विश्लेषण गर्दा भौतिक पुर्वाधार तर्फ नुम वजार देखि माडसीमा जाने वाटो सर्भे र डिजाईनको काम सम्पन्न भएको छ । त्यस्तै ६ नं. वडा कार्यालय जोड्ने मार्गहरु पुखुवा दोभान देखि वडा कार्यालय सम्म र अप्सुवा दोभान देखि वडा कार्यालय सम्म जोड्ने वाटोको सर्भे र डिजाईनको कार्य सम्पन्न भई सकेको छ । गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन र खड्ग स्मृति पार्कको डिजाईनको कार्य भईरहेको छ । भाटभटेनी जोड्ने पदमार्ग निर्माण सम्पन्न भएको छ । तत्कालको लागि गाउँपालिकाको अस्थायी प्रशासनिक भवन र ५ नं. वडाको प्रशासनिक भवनको निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा रहेको छ । २ नं. वडा कार्यालय जाने वाटोको Track खोल्ने कार्य जारी छ । त्यस्तै सम्पुर्ण वडा भित्रका वडा केन्द्र तथा वस्ती जोड्ने नयाँ मार्गहरु खोल्ने र भएका मार्गहरुको मर्मत तथा स्तरोन्ततीको कार्य भएको छ ।

सामाजिक विकास तर्फ महिला दिदीवहिनीहरुको लागि अल्लो प्रशोधन तथा बुनाई तालिम अन्तिम चरणमा रहेको छ । याम्फु जातिको भाषिक पहिचान र संरक्षणको लागि अध्ययन पुरा भएको छ ।

गाउँपालिका भित्रका हरेक वडामा ज्येष्ठ नागरिकका लागि निशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन सम्पन्न भएको छ । स्वास्थ्य क्षेत्रमा औषधिको पुर्ण रूपमा वन्दोवस्ती गरियो ।

आर्थिक विकास तर्फ कृषि तथा पशु स्वास्थ्य कार्यक्रममा विनियोजित बजेटबाट विविध कार्यक्रम सञ्चालन गरी आम कृषकको हित प्रवर्द्धनमा ठोस टेवा पुग्न गएको छ । साथै वाली संरक्षण, तरकारी तथा फलफुलका पकेट क्षेत्र जस्ता कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन भएको छ । पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी विविध कार्यक्रम सञ्चालन गरी कृषकको पशुधनको संरक्षणमा गाँउपालिकाले ध्यान पुऱ्याएको छ ।

यस गाँउपालिकाको कर्मचारी दरखन्दी हाल सम्म पनि रिक्त भएकोले न्युन जनशक्तिबाट अधिकतम प्रगति हासिल गर्नु पर्ने भएकोले समग्रमा केहि कम भौतिक प्रगति देखिएता पनि पछिल्लो प्रवृत्ति विश्लेषण गर्दा प्रगति सन्तोषजनक नै भएको पाउन सकिन्छ ।

खण्ड- २

आगामी आ.व. २०७६/०७७ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम

२.१ सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति र अपेक्षित उपलब्धी

सोचः

“पूर्वाधार, कृषि र पर्यटन हाम्रो धन, समृद्ध मकालु गाउँपालिकाको पहिचान”

लक्ष्यः

पुर्वाधार विकास, पर्यटन प्रवर्द्धन र कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरणमा जोड दिई उद्यमशिलताको माध्यमबाट समृद्ध समाजको निर्माण गर्ने ।

उद्देश्यः

पुर्वाधार विकासको माध्यमबाट पर्यटन प्रवर्द्धन गर्दै पर्यटनलाई स्थानीय जनताको आयश्रोतको मुख्य आधारको रूपमा विकास गरी कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य क्षेत्रलाई अव्वल वनाई मानवीय क्षमता विकासको माध्यमबाट सम्वृद्ध, समुन्नत, स्वस्थ, सभ्य र सुशासनयुक्त समाजको निर्माण गर्ने ।

रणनीतिः

- १) गुरुयोजना अनुरूप सडक पुर्वाधारको विकास गरी प्रत्येक वडा केन्द्रसम्म सडकको Track Open गरी यातायात सञ्चालन हुने उचित व्यवस्था मिलाउने ।
- २) प्रत्येक टोल तथा वस्तीहरूलाई वडा केन्द्रसम्म जोड्ने गोरेटो, घोडेटो वा मोटरवाटोको स्तरोन्नती गर्ने । त्यस्तो वाटो नभएको स्थानमा आवश्यकता वमोजिम Track Open गर्ने ।
- ३) पर्यटन क्षेत्रलाई सुशासनयुक्त र व्यवस्थित वनाउदै सबै सिजनमा पर्यटकीय गतिविधि हुन सक्ने गरी पर्यटकीय पूर्वाधारको विकासमा जोड दिने ।
- ४) आधुनिक कृषि प्रणालीको विकास गरी निजी क्षेत्रलाई नगदे वालीमा आधारित कृषिमा लगानी गर्न जोड दिने, कृषि उत्पादनको बजारिकरण तथा विस्तारिकरण मार्फत गरिवी न्यूनीकरणमा जोड दिने ।

- ५) गुणात्मक शिक्षाको माध्यमबाट सुशिक्षित सभ्य समाज निर्माणमा जोड दिने ।
- ६) स्वास्थ्य समस्यालाई निराकरण गर्दै स्वास्थ्य सेवालाई सबै नागरिकको पहुच कायम गरी सर्वसुलभ बनाउने ।
- ७) सिपमुलक तालिम र ज्ञानको माध्यमबाट दक्ष जनशक्ति निर्माण गरी रोजगारीका अवसरहरु सिर्जना गर्ने ।
- ८) सेवा प्रवाहलाई स्वचालित प्रणालीमा आवद्ध गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउने ।

अपेक्षित उपलब्धी

पूर्वाधार क्षेत्र

- गाउँपालिकाको सडक गुरुयोजना तयार हुनेछ । साथै सबै वडा भएर जाने चक्रपथको विस्तृत परियोजना प्रस्ताव तयार हुनेछ ।
- सबै वडा केन्द्र जोड्ने सडकको विस्तृत परियोजना प्रस्ताव तयार भई Track खोल्न वाकी त्यस्ता सडकहरुको Track खोल्ने कामको सुरुवात हुनेछ ।
- प्रत्येक गाउँ गोरेटो, घोडेटो वा मोटरेवल सडक सञ्जालमा जोडिएको हुनेछ ।
- विद्युत नपुगेका वडाहरुमा राष्ट्रिय प्रशारण लाईन जडानको लागि सम्भाव्यता अध्ययन हुनेछ । ४ नं. वडामा विद्युतीकरणको लागि विस्तृत परियोजना प्रस्ताव तयार भई यसै वर्षदेखि विद्युत विस्तारको कार्य आरम्भ हुनेछ ।
- अप्सुवा खोला, ईखुवा खोला, अम्सुवा खोलामा र मकालु गाउँपालिका वडा नं. ४ ओवाक र भोटखोला गाउँपालिका वडा नं ५ तुँखालिंग जोड्ने भोलुङ्गे पुल निर्माण सम्पन्न भई आवागमन सुचारु हुनेछ ।

आर्थिक क्षेत्र

- तरकारी र फलफुलको उत्पादनमा वृद्धि भई स्थानीय मागलाई धान्न सक्ने अवस्था हुनेछ ।
- कृषि सडकको निर्माणले नगदे वालीको उत्पादन र वजारीकरणमा सहजता आउनेछ ।
- युवा जनशक्ति कृषिमा आकर्षित हुनेछन् । कृषिमा आधारित साना उच्चम व्यवसायको सुरुवात हुनेछ ।
- साना सहकारीहरुको गाउँमा नै स्थापना हुने आधार तय हुनेछ ।
- कृषिउत्पादन वृद्धि गर्न साना सिंचाइ सुविधाहरु प्राप्त हुनेछ ।

सामाजिक क्षेत्र

- सबै बालबालिका विद्यालयमा भर्ना भएको हुनेछन् ।
- बालबालिकाको उपस्थिति दर वृद्धि गर्दै सिकाइ स्तर सुधार हुनेछ । आधारभुत तहमा विद्यार्थी Drop Out दर क्रमशः न्युन हुँदै जानेछ ।

- विद्यालयमा न्युन शिक्षक दरवन्दीको समस्या हल हुनेछ । शिक्षक उपस्थिति नियमित भई पठनपाठन व्यवस्थित हुनेछ ।
- खेलकुदको माध्यमबाट सबै बडाका वासिन्दाबीच भाईचारा सम्बन्ध कायम हुनेछ ।
- प्रत्येक नागरिकले आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्नेछन् ।
- अशक्त, अपाङ्ग र वृद्धवृद्धाहरुले आफै घरछेउमा उपचार सेवा प्राप्त गर्नेछन् ।

वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन क्षेत्र

- सार्वजनिक तथा ऐलानी जग्गाहरुमा वृक्षारोपण गरी वातावरणीय स्वच्छता कायम भएको हुनेछ ।
- पहिरो सम्भावित जोखिम क्षेत्रहरुमा वृक्षारोपण गरी जोखिम न्युनिकरण हुनेछ ।
- विपद व्यवस्थापनको तयारीको लागि आवश्यक सामाग्री तथा उपकरणको सहज उपलब्धी हुनेछ ।
- पिपद्को पुर्व तयारी गरी आपत्कालिन सामाग्रीहरुको उपलब्धता हुनेछ ।

संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह र सुशासन क्षेत्र

- संस्थागत अभिलेखहरु चुस्त दुरुस्त रूपमा व्यवस्थापन हुनेछ ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी सेवा प्रभावकारी हुनेछ ।
- सबै बडा कार्यालयमा इन्टरनेटको सुविधा पुगेको हुनेछ ।
- सेवा प्रवाहलाई स्वचालित प्रणालीमा आवद्ध भई विद्युतीय सरकारको अवधारणा कार्यान्वयन हुनेछ ।
- स्थानीय सरकारको सेवाप्रवाह पारदर्शी तथा जवाफदेही हुनेछ ।
- वेरुजु न्युनिकरण हुनेछ ।
- राजश्वका सम्भावित क्षेत्रहरु पहिचान हुनेछन् ।

२.२ वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरु

२.२.१ समग्र नीति तथा आधारहरु

नीतिगत आधार:

1. नेपालको संविधानले परिलक्षीत गरेका निर्देशक सिद्धान्त र स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र भित्र पर्ने भनि परिभाषित गरेका २२ बटा अधिकारका क्षेत्रहरु ।
2. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले प्रदान गरेका अधिकारक्षेत्रहरु ।

३. दिगो विकासका लक्ष्य तथा त्रिवर्षीय राष्ट्रिय योजनाले निर्धारण गरेका प्रमुख क्षेत्रहरु ।
४. नेपाल सरकार, संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट समय समयमा जारी भएका आदेश तथा निर्देशनहरु ।
५. बडा स्तरिय योजना तर्जुमा भेला, विषयगत समिति तथा योजना तर्जुमा समितिबाट सिफारिस भई आएका योजनाहरु ।
६. राजश्व परामर्श समिति तथा स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समितिका निर्णयहरु ।
७. बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका निर्णयहरु ।
८. विकासका समसामयिक मुद्दाहरु जस्तै सामाजिक संरक्षण, दिगो विकास, जलवायु परिवर्तन र विपद व्यवस्थापन, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, लैंगिक सशक्तिकरण तथा समावेसी विकास, वालमैत्री स्थानीय शासन, वातावरण मैत्री स्थानीय शासन, पूर्ण सरसफाई, उर्जा संकट लगायतका अन्तर सम्बन्धित विषयहरु ।

कार्यक्रमगत आधारः

- क) गुणस्तरीय एवं दिगो भौतिक पुर्वाधारको विकास गरी यस क्षेत्रलाई स्थानीय जनताको रोजगारी र आयआर्जनको प्रमुख माध्यमको रूपमा स्थापित गर्दै आर्थिक विकासको आधार तय गर्ने ।
- ख) कृषि र पर्यटनलाई आर्थिक विकास क्षेत्रको मुख्य क्षेत्रको रूपमा स्थापित गरी निर्वाहमुखी कृषिमा आधारित जनसंख्याको आम गरीबी न्युनिकरण गर्ने तथा कृषि क्षेत्रलाई ग्रामिण पर्यटन क्षेत्रसँग आवद्ध गर्ने ।
- ग) उच्चमशीलता विकासको लागि युवा जनशक्तिको क्षमता तथा दक्षता अभिवृद्धि गरी विकासमा युवा परिचालन गर्ने ।
- ঢ) महिला, पिछडिएका जातजाति, दलित, अल्पसंख्यक पिछडावर्ग, आदी लक्षित समुहलाई राज्य व्यवस्थाको मुल संयन्त्रमा प्रवाहीकरण गर्न लगानी गर्ने ।
- চ) गुणस्तरीय शिक्षाको माध्यमबाट रुढिबादी सोचमा परिवर्तन ल्याई सुसुचित, शिक्षित र समुन्नत समाजको निर्माण गर्ने ।
- ছ) आर्थिक समृद्धिको लागि स्वस्थ जीवन भन्ने नारालाई आत्मसात गरी आम नागरिकको स्वास्थ्य सेवामा सहज पहुँच पुऱ्याउने ।
- জ) सरकारले गरेका अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्धता र राष्ट्रिय अभियानलाई टेवा पुग्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- ঝ) विपद व्यवस्थापनका विविध आयमको अध्ययन गरी विपद पुर्व तयारीको उचित प्रबन्ध गर्ने ।
- ঞ) सुशासन प्रवद्धनको लागि सार्वजनिक सेवामा स्वচालित प्रणालीको विकास गर्ने ।

ट) अनुगमन मुल्यांकनलाई प्रभावकारी बनाई विकास क्रियाकलापलाई दिगो भरपर्दो गुणस्तरीय र सुशासनयुक्त बनाउने ।

क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरू

“पूर्वाधार, कृषि र पर्यटन हाम्रो धन, समृद्ध मकालु गाउँपालिकाको पहिचान” भन्ने दिर्घकालिन सोच हासिल गर्न तल उल्लेखित विविध क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

क) आर्थिक क्षेत्र

१. कृषि क्षेत्रको विकासको लागि “किसानको खुसी, उन्नत पशुपालन र व्यवसायीक कृषि” कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ । कृषिलाई सम्वृद्ध मकालुको एउटा आधारको रूपमा स्थापीत गरी अलैची जस्ता नगदे वालीको उत्पादन एवं उत्पादकत्व वृद्धि गरी यस क्षेत्रका जनताको आय र जीवनस्तर वृद्धि गर्न आधुनिक र व्यवसायीक कृषिलाई जोड दिईनेछ । कफी खेतीलाई आगामी आ.व.मा नमुना खेतीको रूपमा प्रवर्द्धन गरिनेछ । उन्नत पशुपालनको माध्यमबाट पशुपालक कृषकहरूको आयआर्जनमा वृद्धि गरिनेछ ।
२. तरकारी र फलफुल खेतीको विकास गरी तरकारी र फलफुलमा गाँउपालिका लाई आत्मनिर्भर बनाईने छ । वेमौसमी तरकारी खेतीलाई जोड दिई प्लाष्टिक टनेल खरिदमा अनुदान दिईनेछ । तरकारी र फलफुलको वित्त तथा विरुवा निशुल्क वितरणको व्यवस्था मिलाईनेछ । तरकारी तथा कृषि उपजको भण्डारण गर्न गाउँपालिकामा एक संकलन केन्द्रको स्थापना गरिनेछ । कृषि विकास तथा पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमको लागि रु ६७ लाख रु ३ हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।
३. व्यावसायिक शिक्षा अन्तर्गत कृषि विषय पठनपाठन हुने प्रतिष्ठानसँग साझेदारी र समन्वय गरी कृषि उत्पादन र कृषकहरूको क्षमता विकासमा सहयोग पुऱ्याउनेछ । उच्च मूल्यको फलफुल खेतीलाई प्रोत्साहन दिई विभिन्न कृषि उपज उत्पादनको पकेट क्षेत्र घोषणा गरी उत्पादन वृद्धिमा सहयोग पुऱ्याइने छ ।
४. हिमाली र पहाडी क्षेत्र पशुपालनको लागि उपयुक्त क्षेत्र मानिन्छ । वाखा र चौरी जस्ता चौपायाको व्यवसायीक उत्पादनमा जोड दिईनेछ । पशुपालक किसानलाई प्रोत्साहन दिन पशुमा देखिने रोगको निशुल्क उपचार सेवा प्रदान गरिनेछ । पशुपालनको व्यावसायिक वृद्धि विकासको लागि नश्ल सुधार, कृतिम गर्भधारण, चरण क्षेत्र विकासमा जोड दिनेछ । कृषकलाई उपयुक्त किसिमको घाँसको वितरणको व्यवस्था मिलाईनेछ । कृषक समुहको माध्यमबाट उन्नत कृषि बाली सम्बन्धी जानकारी गराउने कृषक पाठशाला, नयाँ प्रविधिको प्रयोग जस्ता सिर्जनात्मक काम गरिनेछन् ।
५. जैविक प्रविधिको प्रयोग र वर्णशंकर जातका वीउवीजनको आयात सँगै कृषिमा बढिरहेको जोखिम न्यूनिकरण गर्न जैविक तथा प्राङ्गारिक मल, औषधि, भ्याक्सिन निश्चित प्रतिशत अनुदानमा उपलब्ध

गराईनेछ । विषादिको अनावश्यक उत्पादन, वितरण र प्रयोग हुन नदिन स्थानीय तहवाट नै नियमन हुने संयन्त्र निर्माण गरिनेछ ।

६. कृषकलाई पर्न सक्ने क्षतिको जोखिम न्युनिकरण गर्न कृषकलाई वाली तथा पशुधनको विमा गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ । कृषकले वाली तथा पशु विमा गर्न चाहेमा विमा प्रिमियमको ५० प्रतिशत रकम अनुदान दिईनेछ । कृषि विकास तथा पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमको लागि रु ६७ लाख रु ८३ हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।
७. कृषि क्षेत्रलाई पर्यटन क्षेत्रसँग आवद्ध गरिनेछ । प्राङ्गारिक खेती गरी कृषि उपजलाई ग्रामिण पर्यटन प्रवर्द्धनसँग आवद्ध गरी कृषि र ग्रामिण पर्यटन क्षेत्रवीच अग्र पृष्ठ सम्बन्ध कायम गरिनेछ ।
८. “दोहोच्चाई घुम्न आउँ, मकालु पर्यटकीय गाँउ” भन्ने नारालाई कार्यान्वयन गर्न छुट्टै भेषभुषा, भाषा, संस्कृति भएका समुदायमा सामुदायीक होम स्टे स्थापना गर्न प्राथमिकता दिने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
९. कृषकलाई उत्पादनको उचित मुल्य प्रदान गर्न किसान र वजार वीच काम गर्ने मध्यस्थकर्ताको स्थानीय तहमा पहिचान र दर्ता गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
१०. भूमिहिन कृषि मजदुरको छुट्टै पहिचान खुल्ने गरी परिचयपत्र वितरण गरिनेछ । त्यस्ता भूमिहिन कृषि मजदुर र युवाहरुलाई सरकारी, पर्ति र वाँझो जग्गा निश्चित मापदण्डको आधारमा करारमा खेती गर्न उपलब्ध गराईनेछ ।
११. गाउँपालिका भित्र उद्यमशीलता विकासको माध्यमबाट कृषि क्षेत्रमा रहेको अर्धवेरोजगारीको समस्यालाई हल गरिनेछ । सोको लागि गाउँपालिका भित्रका युवायुवतिको लागि विविध सीपमुलक, रोजगारमुलक तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
१२. सहकारी सम्बन्धी गतिविधि गाउँपालिकावाटै व्यवस्थापन र नियमन गरिनेछ ।
१३. कृषिमा उद्यमशीलता-आजको आवश्यकता भन्ने नाराका साथ कृषिको आधुनिकीकरण तथा औद्योगिकीकरणका लागि कृषक तथा उद्यमीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ र साना तथा घरेलु उद्योगहरु सञ्चालनको लागि सहजिकरण गरिनेछ ।
१४. समग्र आर्थिक विकास क्षेत्रमा १ करोड ४३ लाख पाँच हजार विनियोजन प्रस्ताव गरिएको छ ।

ख. सामाजिक विकास क्षेत्र

१. सम्वृद्ध मकालु निर्माणको लागि वालवालिकामा लगानी गरी “विकास र सम्बृद्धिका पालक, मकालुका वालक” कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ । प्रत्येक वडामा माध्यमिक तहसम्म निःशुल्क, अनिवार्य र गुणस्तरीय शिक्षा सर्वसुलभ गराईनेछ । अंग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठनको व्यवस्था गर्ने विद्यालयलाई विशेष सहयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

२. प्राविधिक शिक्षा पढन चाहने गरिव तथा जेहेनदार छात्रछात्रालाई छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
३. गाउँपालिका अन्तर्गतका विद्यालय उमेरका सबै बालबालिकाहरु विद्यालयमा भर्ना भई नियमित उपस्थित गराउन र सिकाई स्तर वृद्धि गर्न जोड दिइनेछ ।
४. बालबालिकाको नेतृत्व क्षमता विकास गरी राज्यलाई सकरात्मक दिशानिर्देश गर्ने कर्णधारको रूपमा विकास गर्न बालक्लब गठन गरिनेछ । सबै नागरिकको सकरात्मक सोच र चिन्तन विकास गरी राष्ट्र निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउन गाउँपालिकामा एक पुस्तकालय स्थापना गरिनेछ ।
५. गाउँपालिका भित्रका सम्पुर्ण विद्यालयहरुमा कार्यरत शिक्षकलाई शिकाई उपलब्धीका आधारमा पुरस्कृत गर्ने व्यवस्था गरिनेछ । गाउँपालिका अन्तर्गतका विद्यालयहरुमा विद्युतीय हाजिरी प्रणाली जडान गरिनेछ ।
६. बालशिक्षीका एवं विद्यालय कर्मचारीको मनोवल उच्च वनाई राख्न खाईपाई आएको पारिश्रमिक सुविधामा थप मासिक रु दुई हजार महंगी भत्ता प्रदान गरिनेछ ।
७. विगतमा शिक्षाबाट वञ्चित निरक्षर पिछडावर्ग, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सिमान्तकृत समुदाय तथा विपन्न वर्गका विद्यालय जाने उमेर नाघेका तर शिक्षाबाट वञ्चित व्यक्तिहरुको लागि अनौपचारिक/प्रौढ शिक्षाको व्यवस्था गरिनेछ ।
८. पिछडिएको वर्ग, सीमान्तकृत समुदाय, अति विपन्न र लोपोन्मुख वर्गका बालबालिकाका लागि दिवा खाजा, छात्रवृत्ति तथा आवासिय सुविधा सहितको विद्यालय जस्ता कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरी विद्यालय छोड्ने प्रवृत्ति न्युनिकरण गरिनेछ । तत्काललाई वडा नं. १ मा रहेको कालिका आवि, चिर्खाडलाई नमुना विद्यालयको रूपमा लिइनेछ । समग्र शैक्षिक कार्यक्रमको लागि ४९ लाख ६० हजार विनियोजन प्रस्ताव गरिएको छ । यो रकममा सशर्त अनुदानको रकम र शिक्षकको तलब भत्ता संलग्न छैन ।
९. ज्येष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिमा अल्जाईमर, स्पाइनल कर्ड इन्जुरी, अटिजम, पार्किन्सन जस्ता रोगहरुको वारेमा सचेतना जगाउने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यस्ता रोगहरुको पहिचान गर्न वडा कार्यालयले तथ्यांक अद्यावधिक गर्ने र स्वास्थ्य उपचारका लागि आयको आधारमा एकल, शारीरिक तथा मानसिक अशक्त, परित्यक्य एवं संरक्षण विहिनका लागि स्वास्थ्य उपचारमा सहयोग गर्ने नीति लिईने छ । यस्ता व्यक्तिहरुको स्वास्थ्य वीमाको माध्यमबाट उपचार गर्ने व्यवस्थामा वीमाको प्रिमियम रकमको ५० प्रतिशत रकम गाउँपालिकाले भुक्तानी गर्नेछ । समग्र स्वास्थ्य क्षेत्रमा रु ७० लाख ७० हजार विनियोजन गरिएको छ ।
१०. ज्येष्ठ नागरिक पारिवारिक तथा सामाजिक हिंसा, दुर्यवहारको नियन्त्रणका लागि आकस्मिक समस्या सुनुवाईको लागि वडामा हेल्पलाईनको व्यवस्था गरिनेछ । प्रत्येक वडामा ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता

भएका व्यक्तिहरुको लागि मनोरञ्जन पार्क, धार्मिक तथा आध्यात्मिक पार्क निर्माणको लागि स्थानीय स्तरमा अध्ययन गरिनेछ ।

११. आदिवासी जनजाति, खस आर्य, पिछडा वर्ग, अल्पसंख्यक एवं सिमान्तकृत समुदाय लगायतका भाषा, संस्कृति, लिपी, कलाको अध्ययन अनुसन्धान गरी संरक्षण र सम्बर्द्धन गरिनेछ । यस्ता समुदायको भेषभुषा, कला, संस्कृति, भाषा, रितीरीवाज, सभ्यता एवं जीवनपद्धतिको संग्रह र प्रदर्शन हुने गरी संग्रहालयको स्थापना गरिनेछ ।
१२. गाउँपालिका भरीका जेष्ठ नागरिकहरुको गाउँगाउँमा पुगेर स्वास्थ्य परीक्षण गरि आवश्यक उपचार व्यवस्था गरिनेछ । स्वास्थ्य चौकीको स्तरवृत्ति गर्ने र प्रसुति सेवा नपुगेका स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुति केन्द्र स्थापना गर्दै जाने नीति लिईनेछ ।
१३. खोप केन्द्रहरुको स्थापना गरी स्थानीय जनताको नजिकै खोप सेवा पुऱ्याईनेछ । वडा नं. ३ गोलेचौरमा सामुदायीक स्वास्थ्य ईकाई र मकालु स्वास्थ्य चौकीमा ल्याव स्थापना गरिनेछ ।
१४. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालित चुरोट तथा मदिरा पसलमा १६ वर्ष मुनीका र गर्भवती महिलालाई विक्री वितरण गर्न निषेध लेखिएको स्टिकर अनिवार्य रूपमा राख्नुपर्ने वाध्यकारी व्यवस्था कायम गरिनेछ । यस क्षेत्रमा सञ्चालित होटल तथा अन्य व्यवसाय वालश्रम मुक्त वनाईनेछ । होटल तथा अन्य व्यवसायमा वालश्रम मुक्त क्षेत्र लेखिएको स्टिकर अनिवार्य रूपमा टास्नुपर्ने वाध्यकारी व्यवस्था कायम गरिनेछ ।
१५. आगामी दिनमा निर्माण हुने भवन तथा सडक लगायत सार्वजनिक भौतिक संरचना र पूर्वाधारलाई अपाङ्गमैत्री वनाउने तथा भएका संरचना र पूर्वाधारलाई क्रमशः अपाङ्गमैत्री वनाउदै लगिनेछ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको खानेपानी तथा शौचालयमा सहज पहुँच पुऱ्याउन सार्वजनिक संरचना तथा विद्यालयका शौचालय तथा धाराहरु अपाङ्गमैत्री वनाईने नीति लिईनेछ ।
१६. अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अपाङ्गताको स्वरूप अनुसार पेशा वा व्यवसाय गर्न सक्ने अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको क्षमता विकास गरी रोजगार/स्वरोजगार हुने अवसर सिर्जना गरिनेछ ।
१७. धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षणमा जोड दिईनेछ । विभिन्न जातिको मौलिक संस्कृतिको संरक्षण र संवर्द्धन गर्ने नीति लिईएको छ । विभिन्न मठमन्दिर, चर्च, मस्जिद, थान, आदिको संरक्षणमा ध्यान दिईनेछ ।
१८. वातावरणीय सरसफाई प्रवर्द्धन योजना निर्माण गरि स्वच्छ, सुन्दर र पूर्ण सरसफाईयुक्त समुदाय निर्माणमा जोड दिईनेछ । वजार क्षेत्रमा उत्सर्जन हुने फोहोरको वर्गिकरण गरी उपयुक्त ढंगले विसर्जन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

१९. दलित समुदायको परम्परागत सीपलाई आधुनिकरण गर्दै व्यावसायीकरणमा जोड दिइनेछ र महिला तथा बालबालिकाको विरुद्धमा हुने हिंसा र दुर्व्यवहार अन्त्य र सबै नागरिकको सम्मानको लागि लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण नीति बनाई लागू गरिनेछ ।
२०. बालबालिकाको सहभागिता, संरक्षण र विकासको अधिकार सुनिश्चित गर्न बाल संरक्षण र सहभागिता प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रममा जोड दिईनेछ ।
२१. स्वास्थ्यका लागि खेलकुद नारालाई मुर्तरूप दिन गाउँपालिकामा एक खेल मैदान निर्माण गर्न सर्भे डिजाईन गरी विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरिनेछ । खेलमैदान निर्माणका लागि आवश्यक वजेट व्यवस्थापनको लागि केन्द्र सरकार र प्रदेश सरकारसँग आवश्यक पहल गरिनेछ ।
२२. “मकालुका नारी, विकासमा अघि” भन्ने नारा कार्यान्वयन गरिनेछ । हरेक क्षेत्रमा महिलाको अर्थपुर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । महिला सशक्तिकरणको लागि विविध चेतनामूलक, सीपमूलक र रोजगारमूलक कार्यक्रम आयोजना गरिनेछ ।
२३. लक्षित समुहहरुको सशक्तिकरण र राज्य संयन्त्रमा प्रवाहिकरण गराउन पिछडिएका जाति, जनजाति, दलित, पिछडावर्ग, अपाङ्ग आदि लक्षित समूहलाई चेतनामूलक, सीपमूलक र रोजगारमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यसरी लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा रु ५५ लाख रु १ हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।

ग. पूर्वाधार विकास क्षेत्र

१. पूर्वाधार विकासलाई मुख्य प्राथमिकता दिई “सम्बूद्धिको आधार, प्राथमिकतामा पूर्वाधार” नारा तय गरिएको छ । पूर्वाधार सम्बन्धी नाराको व्यवहारिक कार्यान्वयन गर्न आगामी आ.व.मा गाउँपालिकाको सडक गुरुयोजना निर्माण गरिनेछ । गुरुयोजनाले निर्दिष्ट गरे बमोजिमका सडकहरुको विस्तृत परियोजना प्रस्ताव तयार गरी त्यस्ता सडकहरु प्राथमिकताको आधारमा क्रमशः निर्माण गरिनेछ ।
२. गाउँपालिकाको सबै वडालाई जोड्ने एक चक्रपथको अवधारणालाई कार्यान्वयन गरिनेछ । आगामी आ.व.मा उक्त चक्रपथको सर्भे र डिजाईनको कार्य सुरुवात गरिनेछ । गाउँपालिकाको केन्द्रबाट सबै वडा केन्द्रहरु सडक सञ्जालबाट जोड्न दिइनेछ । वडाको केन्द्रबाट टोल तथा वस्तीहरु जोड्ने गोरेटो, घोडेटो र मोटरबाटो निर्माण तथा स्तरोन्नती गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ । स्थानीय सडक निर्माणको लागि वजेटको मूल्य हिस्सा विनियोजन गरिएकोछ । सडक पुर्वाधारलाई मुख्य प्राथमिकतामा राखि नयाँ सडक निर्माण गर्न र पुराना सडकहरु स्तरोन्नती गर्न रु ७ करोड २३ लाख ६३ हजार विनियोजन गरिएको छ ।

२. स्थानीय सडकहरुको निर्माण, उपयोग गर्दा वातावरणीय सन्तुलनलाई ध्यान दिइनेछ । मोटरेवल बाटो निर्माण गर्दा विस्तृत परियोजना प्रस्ताव तयार गरी सोको प्रतिवेदन बमोजिम मात्र निर्माण कार्य अघि बढाईनेछ ।
३. स्थानीय सडकहरुलाई पर्यटकीय र हरित सडकको रूपमा विकास गर्ने प्राथमिकता दिइनेछ ।
४. सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेखांकन गरि तिनको सुरक्षा र उत्पादनमुलक क्षेत्रमा प्रयोग गरिनेछ ।
५. सबै वडाहरुमा राष्ट्रिय प्रशारणलाई न मार्फत ग्रामिण विद्युतीकरण विस्तार गर्ने प्राथमिकता दिईनेछ । तत्काललाई वडा नं. ४ मा राष्ट्रिय प्रशारणलाई विस्तारको लागि तार तथा पोल खरिदको कार्यक्रम समावेश गरिएको छ ।
६. सार्वजनिक-निजी साभेदारीमा बैकल्सिक तथा नवीकरणीय उर्जाको प्रयोगलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
७. कृषि उत्पादन वृद्धि गर्ने साना सिंचाईलाई प्राथमिकतना दिईनेछ ।
८. प्रत्येक वस्तीको घरघरमा जनतालाई विभिन्न सूचना, मनोरञ्जन र उपयोगी सीप तथा ज्ञान प्रवाह गर्नका लागि एफ.एम. रेडियो संचालन गर्न ईच्छुक लगानीकर्तालाई प्रोत्साहन दिइनेछ । साथै स्थानीय पत्रिका प्रकाशन गर्नेलाई विशेष सुविधा दिईनेछ ।
९. आगामी आ.व. देखि गाउँपालिकाभित्र नयाँ वन्ने सबै घर तथा संरचनाहरु निर्माणमा नक्सा पासलाई अनिवार्य गरिनेछ ।
१०. पुराना विद्यालय भवनहरु मर्मत गर्ने प्राथमिकता दिईनेछ ।

घ. वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र

१. “नसोधी, नवोली आउछ, प्रकृतिको विपदा । उठौ, जागौ, जोगाओ जीउधन र सम्पदा ॥” भन्ने नारालाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी मुल नारा अवलम्बन गरी विपद् व्यवस्थापनको लागि विपद्को पुर्व तयारीमा जोड दिईनेछ । यस गाउँपालिका प्राकृतिक विपद्को उच्च जोखिममा रहेको तर्फ ध्यान दिई विपद्को जोखिम आकलन गर्न विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्साङ्कासन, स्थानान्तरण र विपद्को पूर्व तयारी गर्ने कामलाई विशेष प्राथमिकता दिनुका साथै गाउँपालिकामा आपतकालिन उद्धार तथा राहत कोष तथा सामग्रीको व्यवस्था गरिनेछ । वाढी पहिरो सम्भावित क्षेत्रमा पहिरो नियन्त्रणको लागि Bio Engineering लाई जोड दिईनेछ ।
२. बाढी, पहिरो, चट्याड, हावाहुरी, आगलागी, खडेरी, अतिवृष्टि, अनावृष्टि र भूकम्प जस्ता कारणहरुको आंकलन गर्ने र यिनीहरुबाट हुने नकारात्मक प्रभावलाई न्यूनिकरण गर्ने विपद् व्यवस्थापनमा संघ र प्रदेश सरकारको समन्वयमामा स्थानीय जनतासँग सहकार्य गरी आवश्यक वडा तथा गाउँपालिका स्तरको विपद्

व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना बनाइनेछ । गाउँपालिकाको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषमा थप ८२५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

३. नीजि तथा सार्वजनिक जग्गाको साथै सडक वरिपरी वार्षिक रुपमा नियमित वृक्षारोपण गर्ने प्रोत्साहित गर्नेछ ।
४. फोहोर मैला व्यवस्थापनको लागि उचित प्रवन्ध मिलाइनेछ । आगामी आवमा गाउँपालिकाका मुख्य मुख्य वजार क्षेत्रको फोहोर विसर्जन गर्न ल्याण्ड फिल्ड साईटको खोजी र अध्ययन गरिनेछ ।
५. जलवायु परिवर्तनले पारेको प्रभावको अध्ययन र त्यसको निरूपण गर्नका लागि सरकारी र गैर-सरकारी कार्यक्रमहरूसँग संयोजन गरी प्राथमिकताको क्षेत्रमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछ ।
६. जलवायु परिवर्तन र यसबाट पर्ने असरबाटे आम नागरिकहरूलाई सचेत गराउनुका साथै औपचारिक शिक्षामा समेत यी विषय समावेश गर्न अध्ययन गरिनेछ ।
७. सबै वडाहरूमा सरसफाई अभियान सञ्चालन गर्ने र गाउँपालिका भित्र भएर वरने नदीनालालाई प्रदुषण मुक्त बनाउन अभियान चलाइनेछ ।

ड. संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह क्षेत्र

१. सूचना प्रविधिको उपयोग गरी समन्वयात्मक तथा कम खर्चिलो तवरले स्थानीय तहका दैनिक प्रशासनिक अभिलेखहरूलाई आधिकारिक तथ्याङ्कका रुपमा प्रयोग गर्न सकिने व्यवस्था गरिनेछ ।
२. आगामी आव भित्र सबै वडामा ईन्टरनेट पुऱ्याईनेछ । ईन्टरनेट पुरोका वडाहरूमा व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाइन प्रणालीबाट गरी प्रादेशिक तथा केन्द्रीय निकायमा नियमित रुपमा विवरण पठाउने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
३. सुशासन कायम गर्न “जनता सुखी, हामी खुसी” भन्ने नारा तय गरी स्थानीय तहको शासन र प्रशासनिक संयन्त्रलाई समावेशी, सेवामुखी, स्तरीय, विधिसम्मत र जनमैत्री बनाउने लक्ष्य लिइएको छ । सरकारी सेवा प्रदायक निकायको दक्षता, जवाफदेहिता, पारदर्शिता र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउन आवधिक रुपमा सार्वजनिक सुनुवाई, नागरिक सुनुवाई जस्ता कार्यक्रम आयोजना गरिनेछ । सेवा प्रवाहमा दक्षता, जवाफदेहिता, पारदर्शिता र प्रभावकारिता कायम गरी भ्रष्टाचारमुक्त र सुशासनयुक्त व्यवस्थाको सुनिश्चिता कायम गरिनेछ । जनताको गुनासो सुनुवाई संयन्त्रको निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । गाउँपालिकाको कोषबाट पारिश्रमिक वुझ्ने करार सेवाका कर्मचारीको मनोबल उच्च राखि काम प्रति उत्प्रेरित गराउन खाईपाई आएको पारिश्रमिकमा १० प्रतिशत वृद्धि गरिएको छ ।
४. गाउँपालिका क्षेत्रमा एफ.एम. रेडियो, टेलिभिजन तथा पत्रिका प्रकाशन गरी सेवा प्रदान गर्ने सञ्चार माध्यमलाई लोक कल्याणकारी विज्ञापन उपलब्ध गराई सहयोग गर्ने नीति लिईनेछ ।

६. जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएको व्यक्ति, एकल महिला, लोपोन्मुख आदिवासी जनजातिलाई प्रदान गरिने सामाजिक सुरक्षा भत्ता समयमा सहज रूपमा प्रदान गर्नको लागि पारदर्शी र जवाफदेही वितरण प्रणाली अपनाइनेछ । सामाजिक सुरक्षा भत्तामा हुने सम्भावित अनियमितता रोक्न व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको प्रयोग गरिनेछ । जेष्ठ नागरिकहरुको ज्ञान तथा अनुभवको उपयोग गर्दै उनिहरुको सम्मानित जीवनयापनको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
७. करका दरहरु न्युन गरी करका दायरा विस्तार गरिनेछ । समयमै कर तिरौ, सम्बृद्ध मकालु निर्माणमा सहयोग गरी भन्ने नारालाई राजस्व परिचालनको आधार बनाईनेछ । जनताले तिरेको करलाई जनताको अधिकतम हितको लागि उपयोग गरिनेछ ।
८. करका प्रशासनिक प्रक्रियाहरु सरल हुनेछन् । कर प्रशासनलाई आधुनिक सूचना प्रविधिको पूर्ण उपयोग गरी स्वचालित प्रणालीमा आवद्ध गरिनेछ । कर छली र चुहावट रोक्न शून्य सहनशीलताको नीति लिइनेछ ।
९. न्याय प्रणालीलाई स्वच्छ र विश्वसनीय बनाईनेछ । न्यायीक क्षेत्र सुधारको लागि अध्ययन अनुसन्धानमा जोड दिई न्यायीक समितिको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ । “विलापमा हैन, मिलापमा जोड दिऔँ” भन्ने नारालाई मुर्त रूप दिईनेछ । सो को लागि स्थानीय मेलमिलापकर्ताहरुको क्षमता अभिवृद्धि गरी स्थानीय भैभगडालाई स्थानीय स्तरमा मेलमिलापको माध्यमबाट निरूपण गरिनेछ । फौजदारी कसुरमा शुन्य सहनशीलता नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१०. गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण अभिलेख अद्यावधिक गर्दै लगिनेछ । सडक सञ्जाल तथा पर्यटन क्षेत्रको गुरुयोजना बनाई आवधिक योजना निर्माण गर्ने तर्फ कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । भईरहेका कार्यालय भवन मर्मत सम्भार गरी सेवा प्रवाहलाई सहज बनाईनेछ ।

२.३ मुख्य मुख्य आयोजना र क्रियाकलापहरु:

मकालु गाउँपालिका

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: १० आर्थिक विकास								
सं.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.	श्रोत			
					आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण		नेतृत्व
					नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानिय तह	जनसहभागिता
१०१०	कृषि/ पशु			६७८३०००				
१	कफी विकास कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका		५०००००				
२	कृषि उत्पादन संकलन केन्द्र निर्माण	मकालु गाउँपालिका		१००००००				
३	कृषि सम्बन्धी विभिन्न तालिम तथा गोष्ठी	मकालु गाउँपालिका		१५००००				
४	वित्त तथा विरुद्धा वितरण कार्यक्रम (तरकारी र फलफुल)	मकालु गाउँपालिका		३५००००				
५	प्लाष्टिक टनेल वितरण (७५ % अनुदान)	मकालु गाउँपालिका		२५००००				
६	PICS Bag वितरण कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका		५००००				
७	कृषि औजार ५० % अनुदान	मकालु गाउँपालिका		४०००००				
८	आकस्मिक सेवा वाली संरक्षण कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	१	१०००००				
९	कृषि विमा सम्बन्धी अन्तरक्रिया गोष्ठी	मकालु गाउँपालिका	१	५००००				
१०	चौरी प्याकेज कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	१	५०००००				
११	वाख्या प्याकेज कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	२	६०००००				

१२	पशु स्वास्थ्य औषधि खरिद	मकालु गाउँपालिका	२०००००						
१३	गोठ/खोर सुधार कार्यक्रम (५० % अनुदान)	मकालु गाउँपालिका	३०००००						
१४	घाँसको वित्र विरुवा वितरण	मकालु गाउँपालिका	५००००						
१५	पशु सेवा सम्बन्धी तालिम तथा गोष्ठी	मकालु गाउँपालिका	१५००००						
१६	नश्ल सुधार कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	१०००००						
१७	पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम (मेडिकल उपचार, माईनर सर्जिकल उपचार, गाईनेकोलोजीकल उपचार, गोवर परीक्षण, आदि)	मकालु गाउँपालिका	२५००००						
१८	कृषि तथा पशु विमा प्रिमियममा ५०% अनुदान	मकालु गाउँपालिका	५०००००						
१९	उन्नत जातको वित्र वोका वितरण	मकालु १	१०००००						
२०	तरकारी खेती कार्यक्रम (वित्र, प्लास्टिक टनेल वितरण)	मकालु १	१३३०००						
२१	वाखा प्याकेज कार्यक्रम	मकालु २	४०००००						
२२	पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम	मकालु ३	५००००						
२३	ओवाकमा फलफुल खेती कार्यक्रम	मकालु ४	१०००००						
२४	कृषि तथा वागवानी कार्यक्रम	मकालु ५	४०००००						
२५	पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम	मकालु ५	१०००००						
१०२०	उद्योग तथा वाणिज्य								
१०३०	पर्यटन		६९७२०००						
१	होमस्टे घरहरुको सडक सञ्जालमा जोड्ने	मकालु २,३,५	१५०००००						
२	गढी वड्हर संरक्षण तथा पार्क डिजाइन र निर्माण	मकालु ३	५०००००						

३	गढी वाल उद्यान निर्माण	मकालु ३		१००००००						
४	सिम्मा देखि मकालु वेसक्याम्प जोड्ने पर्यटन पदमार्ग निर्माण	मकालु ३		५००००						
५	गोलेचौर पर्यटन पदमार्ग निर्माण	मकालु ३		५००००						
६	सिम्मा होमस्टे प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मकालु ३		५००००						
७	बैदे हुदै पाँच पोखरी जाने वाटोमा धर्मशाला निर्माण र खानेपानी व्यवस्थापन	मकालु ४		७०००००						
८	खानेपानी टंकी देखि भुसुने डाँडा जाने वाटो तथा चौतारा निर्माण	मकालु ५		१००००००						
९	नुम पार्क निर्माण	मकालु ५		१५०००००						
१०	वडा कार्यालयको डकुमेन्ट्री निर्माण	मकालु ५		४०००००						
११	मांमा पोखरी पर्यटन पदमार्ग वाटो निर्माण	मकालु ६		२२२०००						
१०४०	सहकारी			५५००००						
१	सहकारी नियमन	मकालु गाउँपालिका		५०००००						
२	सहकारी नियमन	मकालु ३		५००००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: २० सामाजिक विकास

२०१०	शिक्षा			४९६००००						
१	वालशिक्षिकाहरुको क्षमता अभिवृद्धि तालिम	मकालु गाउँपालिका		२९५०००						
२	Child Tracking/PMT फारम Entry सम्बन्धी प्र.अ., Computer Teacher लाई ३ दिने कार्यशाला	मकालु गाउँपालिका		११००००						

३	आधारभूत शिक्षा उत्तर्ण परिक्षा (कक्षा ८) सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	मकालु गाउँपालिका	८००००						
४	विद्यार्थी प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	५००००						
५	सामाजिक परीक्षण सम्बन्धी गोष्ठी	मकालु गाउँपालिका	१०००००						
६	विव्यास तथा शिअसंका अध्यक्षहरूलाई विद्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यशाला गोष्ठी	मकालु गाउँपालिका	३०००००						
७	वार्षिक शैक्षिक योजना निर्माण कार्यशाला	मकालु गाउँपालिका	३५०००						
८	विषयगत शिक्षक अन्तरक्रिया कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	५००००						
९	वालशिक्षिका, कार्यालय सहायक तथा विद्यालय कर्मचारीहरूको महंगी भत्ता	मकालु गाउँपालिका	१८०००००						
१०	विद्यालय सिकाई उपलब्धी विश्लेषण तथा विद्यालय विद्यालयगत विविध तथ्यांक व्यवस्थापन	मकालु गाउँपालिका	२००००						
११	विद्यालय सिकाई उपलब्धीका आधारमा शिक्षक मुल्याङ्कन एवं प्रोत्साहन	मकालु गाउँपालिका	१५००००						
१२	शिक्षा समिति तथा प्रअ वैठक व्यवस्थापन खर्च	मकालु गाउँपालिका	२०००००						
१३	विद्यालयहरूमा विद्युतिय हाजिरी व्यवस्थापन	मकालु गाउँपालिका	२५००००						
१४	अंग्रेजी माध्यमबाट पठन पाठन गराउने विद्यालयलाई पाठ्यसामग्री अनुदान	मकालु गाउँपालिका	१०००००						
१५	प्राविधिक शिक्षा विशेष छात्रवृत्ति कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	२०००००						
१६	विद्यार्थी भर्ना अभियान (प्रचार प्रसार)	मकालु गाउँपालिका	१०००००						
१७	पुस्तकालय स्थापना र संचालन	मकालु गाउँपालिका	५०००००						

१८	हेमाद्री माविमा छात्रावास सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	मकालु २		३०००००						
१९	राजारानी आविमा फर्निचर व्यवस्थापन	मकालु ३		२०००००						
२०	शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	मकालु ५		२०००००						
२०२०	स्वास्थ्य			७०७००००						
१	औषधि खरिद	मकालु गाउँपालिका		१००००००						
२	ज्येष्ठ नागरिक निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर	मकालु गाउँपालिका	६	७०००००						
३	विशेषज्ञ निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर	मकालु गाउँपालिका		३५००००						
४	विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका		२५००००						
५	पालिकास्तरीय समिक्षा गोष्ठी	मकालु गाउँपालिका	३ पटक	२२५०००						
६	सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम संचालन (PNC जाँच गरेवापत)	मकालु गाउँपालिका		१४००००						
७	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	मकालु गाउँपालिका		१५००००						
८	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई प्रोत्साहन भत्ता	मकालु गाउँपालिका		१८५०००						
९	विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा किशोर किशोरी कार्यक्रम (सेनेटरी प्याड वितरण)	मकालु गाउँपालिका		१०००००						
१०	फार्मेसी व्यवस्थापन	मकालु गाउँपालिका		३०००००						
११	खोप कार्यक्रम (तथ्याङ्क संकलन तथा पूर्ण खोप घोषणा)	मकालु गाउँपालिका		२०००००						
१२	औषधि उपकरण खरिद तथा ढुवानी	मकालु गाउँपालिका		१५००००						

१३	मकालु २ मा गर्भपतन सम्बन्धी FCHV हरुलाई २ दिने तालिम	मकालु गाउँपालिका	४००००						
१४	SBA तालिम	मकालु गाउँपालिका	२८००००						
१५	क्षयरोग कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	१०००००						
१६	FCHV हरुलाई आधारभुत तालिम	मकालु गाउँपालिका	१५००००						
१७	होर्डिङ बोर्ड तथा सुचना पाटी व्यवस्थापन	मकालु गाउँपालिका	५००००						
१८	FCHV सम्मान कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	४००००						
१९	HFMC वैठक चियाखाजा	मकालु गाउँपालिका	५००००						
२०	पोषण सम्बन्धी साथ कार्यक्रम र समुदाय स्तरमा जनचेतना कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	१०००००						
२१	रेकर्डिङ रिपोर्टिङ पुनर्ताजगी तालिम	मकालु गाउँपालिका	१५००००						
२२	उत्कृष्ट वर्थिङ सेन्टर पुरस्कृत गर्ने कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	९००००						
२३	पञ्चकर्म तथा आयुर्वेद कार्यक्रम खर्च	मकालु गाउँपालिका	२०००००						
२४	खोप केन्द्र निर्माण	मकालु गाउँपालिका	८०००००						
२५	स्वास्थ्य कार्यक्रम संचालन	मकालु १	१०००००						
२६	मकालु स्वास्थ्य चौकी स्वास्थ्य सेवा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मकालु २	२०००००						
२७	पोषण सुधार कार्यक्रम	मकालु ३	१०००००						
२८	आयुर्वेद औषधालय व्यवस्थापन	मकालु ३	५००००						
२९	पाठिभरा स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन	मकालु ३	२०००००						
३०	पाठिभरा स्वास्थ्य ईकाइ व्यवस्थापन	मकालु ३	१०००००						
३१	स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम	मकालु ४	१५००००						

३२	स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मकालु ५		२०००००						
३३	स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम	मकालु ५		१०००००						
३४	वडास्तरीय पुर्णखोप कार्यक्रम	मकालु ६		७००००						
२०३०	खानेपानी तथा सरसफाई			६४२००००						
१	हरेलो वजार सार्वजनिक शौचालय तथा खानेपानी व्यवस्थापन	मकालु २		४०००००						
२	हिमाल दर्शन आ.वि. शौचालय निर्माण	मकालु २		३५००००						
३	चेक्चेक्मा खानेपानी मर्मत	मकालु ३		५००००						
४	क्षेत्रीटोल खानेपानी मर्मत	मकालु ३		५००००						
५	सिरिक टोल खानेपानी निर्माण	मकालु ३		२०००००						
६	उवा खानेपानी टंकी निर्माण	मकालु ३		२०००००						
७	उलिङ खानेपानी टंकी निर्माण	मकालु ३		२०००००						
८	जुकेपानी छिरिन्ते खानेपानी मुहान टंकी निर्माण	मकालु ३		२०००००						
९	गढी खानेपानी व्यवस्थापन	मकालु ३		५०००००						
१०	मकालु ३ प्रेमवाद शौचालय निर्माण	मकालु ३		२०००००						
११	निभारे खानेपानी निर्माण	मकालु ४		८०००००						
१२	काडदुवा खडगुवा खानेपानी निर्माण	मकालु ४		७०००००						
१३	दुम्समारा खानेपानी मर्मत	मकालु ४		२०००००						
१४	घमघोत्ते खानेपानी निर्माण	मकालु ५		३५००००						
१५	चोक्टे खानेपानी निर्माण	मकालु ५		३०००००						

१६	तेलुवा खानेपानी	मकालु ५		५००००						
१७	बडा स्तरीय सरसफाई कार्यक्रम	मकालु ६		७००००						
१८	बडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य चौकी खानेपानी निर्माण	मकालु ६		१००००००						
१९	गाउँघर क्लिनिकको १ कोठे चर्पी निर्माण	मकालु ६		२०००००						
२०	वोकिखले खर्क खानेपानी निर्माण	मकालु ६		२५००००						
२१	घोलघोले खानेपानी निर्माण	मकालु ६		१५००००						
२०४०	संस्कृति प्रवर्द्धन			५४५००००						
१	विभिन्न भाषा संस्कृति, लिपी, कलाको अध्ययन, अनुसन्धान गरी संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्ने	मकालु गाउँपालिका		२०००००						
२	खसआर्य, आदिवासी जनजाति, पिछडावर्ग, अल्पसंख्यक समुदायको भेषभुषा, कला, संस्कृति, भाषा, रितिरिवाज, सभ्यता एवं जीवन पद्धतिको संग्रह र प्रदर्शन हुने गरी संग्रहालय स्थापना गर्ने	मकालु गाउँपालिका		५०००००						
३	मकालु साहित्यिक समाज विविध कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका		२०००००						
४	सांस्कृतिक संरक्षण एवं प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मकालु १		१०००००						
५	चावा संरक्षण	मकालु २		५०००००						
६	कालिका मन्दिर व्यवस्थापन	मकालु २		२५००००						
७	मकालु ने पाउ साडछोलिङ गुम्बा निर्माण	मकालु २		१५०००००						
८	सत्य देवी मन्दिर निर्माण	मकालु २		४०००००						
९	हाङ्गहोङ्ग चावा संरक्षण	मकालु ३		१००००००						

१०	सुनगुरु छोलिड गुम्बा	मकालु ३		२०००००						
११	हिमाली सुस्केरा युवा क्लब सांस्कृतिक कार्यक्रम	मकालु ४		१०००००						
१२	सांस्कृतिक प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मकालु ५		४०००००						
१३	कालिका देवी थान मर्मत कार्य	मकालु ६		१०००००						
२०५०	खेलकुद तथा मनोरञ्जन			३२४००००						
१	गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद लगायत अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	मकालु गाउँपालिका		५०००००						
२	सिंहदेवी आवि खेलमैदान निर्माण	मकालु १		७०००००						
३	वडास्तरीय खेलकुद कार्यक्रम	मकालु १		१०००००						
४	वडास्तरीय खेलकुद कार्यक्रम	मकालु २		१४००००						
५	वरुण महिला समुह खेलकुद कार्यक्रम	मकालु ३		५००००						
६	हाङ्गहोङ्ग चावा (उधौली पर्व) खेलकुद कार्यक्रम	मकालु ३		५००००						
७	शोभा आधारभुत विद्यालय खेल मैदान निर्माण	मकालु ३		४०००००						
८	कालिका आधारभुत विद्यालय खेल मैदान निर्माण	मकालु ३		१०००००						
९	हिमालय माविको खेल मैदान मर्मत	मकालु ३		१०००००						
१०	पाचपोखरी युवा क्लब खेलकुद कार्यक्रम	मकालु ४		१०००००						
११	वडास्तरीय खेलकुद कार्यक्रम	मकालु ५		४०००००						
१२	कुलुड गुस्खम खेलमैदान निर्माण	मकालु ६		४०००००						
१३	वडास्तरीय खेलकुद कार्यक्रम	मकालु ६		२०००००						

२०६०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण			५५८१०००						
१	महिला विकास तथा वाल कल्याण कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका		८५००००						
२	नारी दिवस	मकालु गाउँपालिका		९००००						
३	ज्येष्ठ नागरिक दिवस	मकालु गाउँपालिका		३००००						
४	अपाङ्गता दिवस	मकालु गाउँपालिका		३००००						
५	महिला सशक्तिकरण सिप विकास तालिम	मकालु गाउँपालिका		१००००००						
६	युवा लक्षित सीपमुलक तालिम	मकालु गाउँपालिका		१००००००						
७	असक्त अपाङ्ग लक्षित स्वरोजगार कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका		३०००००						
८	दलित उत्थान तथा स्वरोजगार कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका		३०००००						
९	जनजाति लक्षित सशक्तिकरण कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका		४०००००						
१०	ज्येष्ठ नागरिक लक्षित कार्यक्रम (अल्जाईमर, स्पाईनल इन्जुरी, अटिजम, पार्किन्सन जस्ता रोगको पहिचान गर्न तथाङ्ग अद्यावधिक गर्ने र उपचारमा सहयोग गर्ने, असहाय वृद्धवृद्धाको विमा प्रिमियम रकम भुक्तानी गर्ने, आदि)	मकालु गाउँपालिका		३०००००						
११	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	मकालु १		१०००००						
१२	आदिवासी जनजाति सशक्तिकरण कार्यक्रम	मकालु २		१५००००						
१३	दीपज्योती वालक्लव गठन र परिचालन (राजारानी आवि)	मकालु ३		१०००००						
१४	उवा युवा क्लब विविध कार्यक्रम	मकालु ३		५००००						
१५	सिम्मा AYC क्लब विविध कार्यक्रम	मकालु ३		१०००००						
१६	दलित समुदायलाई वाजागाजा खरिद	मकालु ३		१०००००						

१७	दलित आरन सुधार कार्यक्रम	मकालु ४		१०००००						
१८	वालवालिका सशक्तिकरण कार्यक्रम	मकालु ४		८७०००						
१९	वालवालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्ग लक्षित कार्यक्रम	मकालु ५		१९४०००						
२०	आदिवासी जनजाति, महिला र निम्न वर्गका नागरिकका लागि महिला सिप मुलक तालिम	मकालु ६		३०००००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ३० पुर्वाधार विकास

३०१०	स्थानीय सडक, पुल, तथा झोलुङ्गे पुल			७२३६३०००						
१	ख्याइला डाँडा देखि अप्सुवा सिरानसम्म पदमार्ग निर्माण	मकालु १		२५०००००						
२	भञ्ज्याङ्ग चोन्चेक कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		५०००००						
३	ओखरवोट कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		३०००००						
४	सिउडीवार कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		७०००००						
५	देउराली कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		४०००००						
६	सानो खोल्सी कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		६०००००						
७	गाडदोक कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		५०००००						
८	देडछुम्मा कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		८०००००						
९	लिम्वुभिर कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		५०००००						
१०	ढाडगाँउ देखि सिंहेश्वरी आविसम्म कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		६०००००						
११	नुर्चौर ठाडो कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		१५०००००						
१२	एडलुवा भित्ता कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		६०००००						

१३	छुम्सुर तालखर्क कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		३०००००						
१४	सातपाईले देखि नविन घरछेउ हेलिप्याडसम्म वाटो मर्मत	मकालु १		४०००००						
१५	ढाडगाउँ देखि छुम्सुर फेदीसम्म पदमार्ग निर्माण	मकालु १		१००००००						
१६	२ नं. वडा कार्यालय जाने मोटरवाटोको Track खोल्ने	मकालु २		७५०००००						
१७	रिगैचा घाट जाने वाटो निर्माण	मकालु २		२०००००						
१८	नेखर्क देखि शिवधारा सम्म धार्मिक पदमार्ग निर्माण	मकालु २		२००००००						
१९	ओवरा वाट डाँडागाउँ त्रुदै योहोड जाने वाटो निर्माण	मकालु २		५०००००						
२०	हाक्सुरा देखि सेदुवा सम्म जाने पदमार्ग निर्माण	मकालु २		१५०००००						
२१	राजारानी आवि नयाँ भवन परिक्रमा सडक निर्माण	मकालु ३		५०००००						
२२	गढी जिरो प्वाईन्ट देखि गोलेचौर हुदै सिम्मा जाने वाटो स्तरोन्ती गर्ने	मकालु ३		८००००००						
२३	खोकताक माडसीमा मोटरवाटो Track खोल्ने कार्य	मकालु ५		७५०००००						
२४	भाटभटेनी माडसीमा पर्यटन पदमार्ग निर्माण	मकालु ५		२५०००००						
२५	६ नं. वडा कार्यालय जाने मोटरवाटोको Track खोल्ने कार्य	मकालु ६		१०००००००						
२६	ईखुवा खोला भो.पु. निर्माण (साभेदारी)	मकालु ४		२००००००						
२७	सडक मर्मत सम्भार कोष	मकालु गाउँपालिका		५००००००						
२८	गढी भेटनरी सम्म वाटो मर्मत	मकालु ३		५००००						
२९	सजुवा देखि सिम्मा सम्म वाटो मर्मत	मकालु ३		१०००००						

३०	समाटार भो.पु. मर्मत	मकालु ३	५००००						
३१	आरडाँडा देखी अघोरी गुफा सम्म गोरेटो वाटो मर्मत	मकालु ३	५००००						
३२	थाक्रम देखि निपाने टोल सम्म गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु ३	२०००००						
३३	नाडग्रे टोल विकास देखि हेडखुवा सम्म वाटो निर्माण	मकालु ३	२०००००						
३४	गोलेचौर देखि चिल्ड्रेन पार्क सम्म पक्की सिंढी वाटो निर्माण	मकालु ३	२०००००						
३५	सात्तेवाटो देखि हाडहोड चावा सम्म वाटो निर्माण	मकालु ३	४०००००						
३६	छिरिन्ते कृषि सडक तथा ट्रयाक ओपन गर्ने	मकालु ३	८०००००						
३७	चाप्लेटी ढुङ्गा देखि वाक्ले जाने कृषि सडक निर्माण	मकालु ३	८०००००						
३८	आला देखि अक्चेवा जाने कृषि सडक निर्माण	मकालु ३	९००००००						
३९	रमिते देखि एकुवा जाने कृषि सडक निर्माण	मकालु ३	८०००००						
४०	कारमाराड वाटो रेलिङ निर्माण	मकालु ४	७०००००						
४१	भैसीखर्क गोरेटो वाटो मर्मत	मकालु ४	९०००००						
४२	लहुर च्याङ्गिलड गोरेटो वाटो मर्मत	मकालु ४	४०००००						
४३	पेवादेखि चसुवाटार वाटो मर्मत	मकालु ४	९५००००						
४४	सिरुटार वैधे गोरेटो वाटो मर्मत	मकालु ४	९५००००						
४५	लिम्वुदह कृषि सडक निर्माण, आम्राड	मकालु ५	९००००००						
४६	अरुण खोला देखि शिरिषे फेदी गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु ५	२०००००						
४७	कटुवालडाँडा देखि लुम्वाड कृषि सडक स्तरोन्नती गर्ने	मकालु ५	६०००००						

४८	सामसिड कृषि सडक निर्माण	मकालु ५		६०००००						
४९	लाडलिड हाईवे देखि वोडिड सम्म बाटो सोलिड गर्ने	मकालु ५		५०००००						
५०	हाईवे देखि राईगाउँ ठाडो बाटो निर्माण	मकालु ५		२०००००						
५१	वालसुधा आवि देखि नेवारे डाँडासम्म घोरेटो बाटो निर्माण	मकालु ५		२०००००						
५२	माडसीमा राईगाउँ भित्री बाटो सोलिड	मकालु ५		५०००००						
५३	माडसीमा गुरुडगाउँ भित्री बाटो सोलिड	मकालु ५		८०००००						
५४	ठुलो खोला देखि वर्षे चौतारा बाटो निर्माण	मकालु ५		२०००००						
५५	मोहनसिं डाँडा बाटो सोलिड	मकालु ५		२६३०००						
५६	खोकताक देखि न्याक जाने घोडेटो बाटो निर्माण	मकालु ५		५०००००						
५७	स्वार्गिक मार्ग वाल निर्माण	मकालु ५		१०००००						
५८	चोक्टे देखि सरस्वती आवि सम्म बाटो निर्माण	मकालु ५		२०००००						
५९	हेमुवाफेदी देखि पेपुवा साभाड जाने बाटो मर्मत	मकालु ५		१००००००						
६०	कोईराला डाँडा वडा कार्यालय गोरेटो बाटो निर्माण	मकालु ६		१५००००						
६१	सिम्बोले खेउडाँडा दलित टोल गोरेटो बाटो निर्माण	मकालु ६		२५००००						
६२	भैपारे याडतेन्दाक गोरेटो बाटो निर्माण	मकालु ६		२०००००						
६३	निरन्तेडाँडा पेलेम्माटार गोरेटो बाटो निर्माण	मकालु ६		२०००००						
६४	कन्या आवि चाप डाँडा गोरेटो बाटो निर्माण	मकालु ६		१५००००						
३०२०	सिंचाई			२६५००००						

१	लिङ्गेप्पा सिंचाई कुलो मर्मत	मकालु १		५०००००						
२	विमिरे कुलो मर्मत	मकालु २		३०००००						
३	वरपिपल कुलो मर्मत	मकालु २		२०००००						
४	हाईटार सिंचाई पाईप खरिद	मकालु ४		४०००००						
५	सिरुटार सिंचाई कुलो निर्माण	मकालु ४		३०००००						
६	पाकपुक सिंचाई पाईप खरिद	मकालु ५		३०००००						
७	राते खोला सिंचाई निर्माण, सोलाखानी	मकालु ५		५०००००						
८	कालिमाटी चप्लेटी कुलो सिंचाई निर्माण	मकालु ६		१५००००						
३०३०	भवन तथा सहरी विकास			२८३९८००						
१	सिंहदेवी टोल विकास भवन निर्माण	मकालु १		६०००००						
२	स्वास्थ्य भवन रेलिड तथा फर्निचर निर्माण	मकालु १		२०००००						
३	वेसीटोल विकास भवन निर्माण	मकालु १		६०००००						
४	एकिकृत वस्ती विकास कार्यक्रम	मकालु १		२५०००००						
५	सिंहेश्वरी आवि ठेसवाल निर्माण	मकालु १		२०००००						
६	एडलुवा गाडदोक हेलिप्याड निर्माण	मकालु १		३०००००						
७	हेमाद्री मावि पुरानो भवन मर्मत	मकालु २		१००००००						
८	वडा कार्यालय ठेस वाल निर्माण	मकालु २		५०००००						
९	मकालु चौकी भवन मर्मत तथा बाटो निर्माण	मकालु २		२०००००						
१०	मकालु आवि घेरावारा	मकालु २		२०००००						

११	याम्फु संग्रहालय भवन निर्माण	मकालु ३		२००००००						
१२	कोपिला महिला कृषक समुह भवन निर्माण	मकालु ३		१००००००						
१३	राजारानी आवि तारवेरा र ठेस गाहो लाउने काम	मकालु ३		१५०००००						
१४	बडा कार्यालय तारवेरा गर्ने	मकालु ३		५०००००						
१५	गौतम वुद्ध आविको विद्यालय भवन निर्माण	मकालु ४		२००००००						
१६	कारमाराड स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	मकालु ४		३००००००						
१७	शान्तिक्षेत्र आधारभुत विद्यालय निर्माण	मकालु ४		१००००००						
१८	कालिका आविमा जस्तापाता छाउने	मकालु ४		२०००००						
१९	ओवाक सामुदायीक भवन निर्माण	मकालु ४		१००००००						
२०	सिरुटार सामुदायीक भवन मर्मत तथा शैचालय निर्माण	मकालु ४		३०००००						
२१	रनेगाउँ देवीथान कम्पाउण्ड वाल निर्माण	मकालु ४		१०००००						
२२	सेतीकन्या आवि जस्तापाता छाउने	मकालु ४		३०००००						
२३	जनविकास आवि जस्तापाता छाउने	मकालु ४		२०००००						
२४	चसुवाटार गाउघर क्लिनिक भवन निर्माण	मकालु ४		१०००००						
२५	महादेव आवि वाल निर्माण	मकालु ५		१०००००						
२६	नुम वसपार्क निर्माण	मकालु ५		५०००००						
२७	महादेव वजार मेला मैदान सम्याउने	मकालु ५		५०००००						
२८	मुडे आमा समुह भवन प्लाष्टर	मकालु ५		२०००००						
२९	रानीदुङ्गा आवि वाल निर्माण	मकालु ५		१०००००						
३०	वालसुधा आवि तार घेरावारा	मकालु ५		५०००००						

३१	पञ्चकन्या आवि गेट निर्माण	मकालु ५		३०००००						
३२	सिंहेश्वरी माविको गेट निर्माण	मकालु ५		५०००००						
३३	सिंहेश्वरी माविको भवनमा तला थप गर्ने	मकालु ५		२००००००						
३४	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र नुमको कम्पाउण्डमा र्याविन तारजाली (Protection wall) लगाउने कार्य	मकालु ५		२००००००						
३५	वडा कार्यालय र स्वास्थ्य कार्यालयको भेल नियन्त्रण	मकालु ६		७०००००						
३६	कन्या आविको भवन प्लाष्टर गर्ने कार्य	मकालु ६		४०००००						
३७	वालेड महिला कृषक समुहको भुई ढलान	मकालु ६		१५००००						
३८	दिपज्योती आवि जस्ता छाउने कार्य	मकालु ६		१४६०००						
३९	सेमिचोड घडेरी तथा भवन निर्माण	मकालु ६		२०००००						
४०	धर्मभक्त आवि कम्पाउण्ड निर्माण	मकालु ६		२०००००						
४१	हेलिप्याड ग्राउण्ड मर्मत सोलिड तथा ढलान प्लाष्टर	मकालु ६		२०९०००						
४२	वालेड आविको खेल मैदान निर्माण	मकालु ६		२०००००						
४३	अरुण उपत्यका समाज विकास केन्द्रको भवन प्लाष्टर	मकालु ६		१५००००						
४४	क्षितिज देउराली मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको भवन निर्माण	मकालु ६		७४३०००						
३०४०	उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत (वैकल्पिक उर्जा समेत)			५१५००००						
१	हेमाद्री मावि सोलार खरिद	मकालु २		२०००००						
२	वरुण सामुदायिक भवनमा सोलार राङ्गे कार्य	मकालु ३		५००००						

३	इलाका प्रहरी कार्यालय सोलार खरिद	मकालु ३		२०००००						
४	वालविकास आवि विजुली पोल तार खरिद	मकालु ४		२०००००						
५	वडा नं. ४ विद्युतिकरण योजना	मकालु ४		४५०००००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ४० वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

४०१०	वन तथा भु-संरक्षण			६०००००						
१	पहिरो नियन्त्रणका लागि वृक्षारोपण	मकालु गाउँपालिका		४०००००						
२	पहिरो नियन्त्रणका लागि वृक्षारोपण कार्यक्रम	मकालु ५		२०००००						
४०४०	फोहोर्मैला तथा ढल व्यवस्थापन			३९०००००						
१	ट्र्याक्टर खरिद	मकालु गाउँपालिका		१५०००००						
२	मकालु स्वास्थ्य चौकी फोहोर्मैला व्यवस्थापन (ईन्सनेटर निर्माण)	मकालु २		१०००००						
३	गढी भक्त गुरुड देखि सालविसौनी पोखरीया सम्म ढल निकास	मकालु ३		७०००००						
४	गोलेचौर देखि आहालडाँडासम्म ढल निकास	मकालु ३		३०००००						
५	कमी खोला ढल निकास	मकालु ३		२०००००						
६	गढीडाँडा आर्मी क्याम्प सम्म फोहोर व्यवस्थापन	मकालु ३		५०००००						
७	नुम वजार ढल निकास	मकालु ५		४०००००						
८	फोहोर व्यवस्थापन	मकालु ५		२०००००						

४०६०	विपद व्यवस्थापन			४६०००००						
१	विपद पुर्व तयारी (सामाग्री खरिद)	मकालु गाउँपालिका		१००००००						
२	विपद व्यवस्थापन कोष	मकालु गाउँपालिका		२५०००००						
३	भैंपरी आउने विपद व्यवस्थापन	मकालु २,३,४,५		११०००००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ५० संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

५०१०	सामान्य सेवा			१००२२०००						
१	कम्प्युटर, प्रिन्टर,आदी मेशिनरी उर्जा खरिद	मकालु गापा, ४,६		१३५२०००						
२	सवारी साधन खरिद	मकालु गाउँपालिका		१२०००००						
३	फर्निचर तथा फर्निसिंग	मकालु, २,३,४,५,६		३४७००००						
४	सर्भर, ईन्टरनेट, इन्ट्रानेट तथा सफ्टवेयर जडान	मकालु गाउँपालिका		४००००००						
५०४०	पञ्जिकरण व्यवस्थापन			१०००००						
१	पञ्जिकरण व्यवस्थापन	मकालु गाउँपालिका		१०००००						
५०५०	स्थानिय तथ्याङ्क संकलन र अभिलेख व्यवस्थापन			२०००००						
१	बजेट तथा योजना पुस्तक छापाई	मकालु गाउँपालिका		२०००००						
५०६०	सुशासन प्रवर्द्धन			३५५००००						
१	सार्वजनिक सुनुवाई	मकालु गाउँपालिका	२ पटक	४०००००						
२	समिक्षा गोष्ठी (चौमासिक,अर्धवार्षिक र वार्षिक)	मकालु गाउँपालिका		३०००००						
३	न्यायीक समिति व्यवस्थापन	मकालु गाउँपालिका		१५०००००						

४	रेडियो, टेलिभिजन तथा पत्रिका मार्फत सुचना एवं जानकारी सम्प्रेषण	मकालु गाउँपालिका	८०००००						
५	अनुगमन मुल्यांकन	मकालु ३, ५	३०००००						
६	डिजिटल वडापत्र	मकालु ५	२०००००						
७	डिजिटल डिस्प्ले	मकालु ५	५००००						
५०७०	अनुसन्धान तथा विकास		१७९०००००						
१	सङ्क गुरुयोजना निर्माण	मकालु गाउँपालिका	१००००००						
२	गाउँपालिकाको आवधिक योजना निर्माण	मकालु गाउँपालिका	१५०००००						
३	गाउँ पाश्वर्चित्र निर्माण	मकालु गाउँपालिका	१२०००००						
४	पर्यटन गुरुयोजना निर्माण	मकालु गाउँपालिका	८०००००						
५	अध्ययन अवलोकन भ्रमण	मकालु गाउँपालिका	५०००००						
६	कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधि क्षमता विकास तालिम	मकालु गाउँपालिका	५०००००						
७	गुरुयोजना तथा सर्वे डिजाईन (DPR)	मकालु गाउँपालिका	१०००००००						
८	राजस्व परिचालन तथा क्षमता विकास कार्यक्रम	मकालु २	२०००००						
९	अरुण नदीबाट टासीगाउँ सम्म मोटरबाटो डिपिआर गर्ने	मकालु २	५०००००						
१०	आहालडाँडा पोखरी डिपिआर गर्ने	मकालु ३	२०००००						
११	सिरुटार वैद्ये रनेगाउँ भैसीखर्क सङ्क डिपिआर गर्ने	मकालु ४	५०००००						
१२	फ्याक्सिन्दा रंगशालाको डिपिआर गर्ने	मकालु ५	१००००००						

५०६०	अन्यत्र वर्गीकृत नभएको			२६४०९५००						
१	समपुरक कोष	मकालु गाउँपालिका		१०००००००						
२	आकस्मिक कोष	मकालु गाउँपालिका		१००००००						
३	भैपरी आउने पुजिगत खर्च	मकालु गाउँपालिका		१४००००००						
४	भैपरी आउने पुजीगत खर्च	मकालु ३		२७२०००						
५	नुवुचौर पानीघटा मर्मत	मकालु १		५००००						
६	वुकिनाङ्गमा पानीघटा मर्मत	मकालु १		५००००						
७	टोलविकास संस्था व्यवस्थापन	मकालु ४		२०००००						
८	मजदुर संघ कार्यालय व्यवस्थापन	मकालु ५		३७५००						
९	टोल विकास संस्था व्यवस्थापन	मकालु ५		६०००००						
१०	खहरे खोला घटा मर्मत	मकालु ६		२०००००						

मकालु गाउँपालिका (केन्द्र) वजेट

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: १० आर्थिक विकास

सं.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.	श्रोत				जनसहभागिता	
					आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण		ऋण		
						नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानिय तह		
१०१०	कृषि/ पशु			५५०००००						
१	कफी विकास कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका		५०००००						
२	कृषि उत्पादन संकलन केन्द्र निर्माण	मकालु गाउँपालिका		१००००००						
३	कृषि सम्बन्धी विभिन्न तालिम तथा गोष्ठी	मकालु गाउँपालिका		१५००००						
२	वित्र तथा विरुवा वितरण कार्यक्रम (तरकारी र फलफुल)	मकालु गाउँपालिका		३५००००						
३	प्लाष्टिक टनेल वितरण (७५ % अनुदान)	मकालु गाउँपालिका		२५००००						
४	PICS Bag वितरण कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका		५००००						
५	कृषि औजार ५० % अनुदान	मकालु गाउँपालिका		४०००००						
६	आकस्मिक सेवा वाली संरक्षण कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका		१०००००						
७	कृषि विमा सम्बन्धी अन्तरक्रिया गोष्ठी	मकालु गाउँपालिका		५००००						
८	चौरी प्याकेज कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका		५०००००						
९	वाखा प्याकेज कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका		६०००००						
१०	पशु स्वास्थ्य औषधि खरिद	मकालु गाउँपालिका		२०००००						
११	गोठ/खोर सुधार कार्यक्रम (५० % अनुदान)	मकालु गाउँपालिका		३०००००						

१२	घाँसको वित्त विरुद्ध वितरण	मकालु गाउँपालिका	५००००							
१३	पशु सेवा सम्बन्धी तालिम तथा गोष्ठी	मकालु गाउँपालिका	१५००००							
१४	नश्ल सुधार कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	१०००००							
१५	पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम (मेडिकल उपचार, माईनर सर्जिकल उपचार, गाईनेकोलोजीकल उपचार, गोवर परीक्षण, आदि)	मकालु गाउँपालिका	२५००००							
१६	कृषि तथा पशु विमा प्रिमियममा ५०% अनुदान	मकालु गाउँपालिका	५०००००							
१०३०	पर्यटन		६२०००००							
१	होमस्टे घरहरुको सडक सञ्जालमा जोड्ने	मकालु २,३,५	१५०००००							
२	गढी वड्हर संरक्षण तथा पार्क डिजाइन र निर्माण	मकालु ३	५०००००							
३	वैदेह हुदै पाँच पोखरी जाने बाटोमा धर्मशाला निर्माण र खानेपानी व्यवस्थापन	मकालु ४	७०००००							
५	खानेपानी टंकी देखि भुसुने डाँडा जाने बाटो तथा चौतारा निर्माण	मकालु ५	१००००००							
६	गढी वाल उद्यान निर्माण	मकालु ३	१००००००							
७	नुम पार्क निर्माण	मकालु ५	१५०००००							
१०४०	सहकारी		५०००००							
१	सहकारी नियमन	मकालु गाउँपालिका	५०००००							
२०१०	शिक्षा		४५६००००							
संकेत नं./विषयगत शीर्षक: २० सामाजिक विकास										

१	वालशिक्षिकाहरुको क्षमता अभिवृद्धि तालिम	मकालु गाउँपालिका	२९५०००						
२	Child Tracking/PMT फारम Entry सम्बन्धी प्र.अ., Computer Teacher लाई ३ दिने कार्यशाला	मकालु गाउँपालिका	११००००						
३	आधारभूत शिक्षा उत्तर्ण परिक्षा (कक्षा ८) सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	मकालु गाउँपालिका	८००००						
४	विद्यार्थी प्रतिभा परिचान कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	५००००						
५	सामाजिक परीक्षण सम्बन्धी गोष्ठी	मकालु गाउँपालिका	१०००००						
६	विव्यास तथा शिअसंका अध्यक्षहरुलाई विद्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यशाला गोष्ठी	मकालु गाउँपालिका	३०००००						
७	वार्षिक शैक्षिक योजना निर्माण कार्यशाला	मकालु गाउँपालिका	३५०००						
८	विषयगत शिक्षक अन्तरक्रिया कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	५००००						
९	वालशिक्षिका, कार्यालय सहायक तथा विद्यालय कर्मचारीहरुको महंगी भत्ता	मकालु गाउँपालिका	१८०००००						
१०	विद्यालय सिकाई उपलब्धी विश्लेषण तथा विद्यालयगत विविध तथ्यांक व्यवस्थापन	मकालु गाउँपालिका	२००००						
११	विद्यालय सिकाई उपलब्धीका आधारमा शिक्षक मुल्याङ्कन एवं प्रोत्साहन	मकालु गाउँपालिका	१५००००						
१२	शिक्षा समिति तथा प्रथ वैठक व्यवस्थापन खर्च	मकालु गाउँपालिका	२०००००						
१३	विद्यालयहरुमा विद्युतिय हाजिरी व्यवस्थापन	मकालु गाउँपालिका	२५००००						

१४	अंग्रेजी माध्यमबाट पठन पाठन गराउने विद्यालयलाई पाठ्यसामाग्री अनुदान	मकालु गाउँपालिका		१०००००						
१५	प्राविधिक शिक्षा विशेष छात्रवृत्ति कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका		२०००००						
१६	विद्यार्थी भर्ना अभियान (प्रचार प्रसार)	मकालु गाउँपालिका		१०००००						
१७	पुस्तकालय स्थापना र सञ्चालन	मकालु गाउँपालिका		५०००००						
१८	हेमाद्री माविमा छात्रावास सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	मकालु २		३०००००						
२०२०	स्वास्थ्य			५८०००००						
१	औषधि खरिद	मकालु गाउँपालिका		१००००००						
२	ज्येष्ठ नागरिक निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर	मकालु गाउँपालिका		७०००००						
३	विशेषज्ञ निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर	मकालु गाउँपालिका		३५००००						
४	विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका		२५००००						
५	पालिकास्तरीय समिक्षा गोष्ठी	मकालु गाउँपालिका		२२५०००						
६	सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम सञ्चालन (PNC जाँच गरे वापत)	मकालु गाउँपालिका		१४००००						
७	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	मकालु गाउँपालिका		१५००००						
८	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई प्रोत्साहन भत्ता	मकालु गाउँपालिका		१८५०००						
९	विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा किशोर किशोरी कार्यक्रम (सेनेटरी प्याड वितरण)	मकालु गाउँपालिका		१०००००						
१०	फार्मेसी व्यवस्थापन	मकालु गाउँपालिका		३०००००						
११	खोप कार्यक्रम (तथ्याङ्क संकलन तथा पूर्ण खोप घोषणा)	मकालु गाउँपालिका		२०००००						

१२	औषधि उपकरण खरिद तथा ढुवानी	मकालु गाउँपालिका	१५००००						
१३	मकालु २ मा गर्भपतन सम्बन्धी FCHV हरुलाई २ दिने तालिम	मकालु गाउँपालिका	४००००						
१४	SBA तालिम	मकालु गाउँपालिका	२८००००						
१५	क्षयरोग कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	१०००००						
१६	FCHV हरुलाई आधारभुत तालिम	मकालु गाउँपालिका	१५००००						
१७	होडिङ बोर्ड तथा सुचना पाटी व्यवस्थापन	मकालु गाउँपालिका	५००००						
१८	FCHV सम्मान कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	४००००						
१९	HFMC वैठक चियाखाजा	मकालु गाउँपालिका	५००००						
२०	पोषण सम्बन्धी साथ कार्यक्रम र समुदाय स्तरमा जनचेतना कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	१०००००						
२१	रेकर्डिङ रिपोर्टिङ पुनरताजगी तालिम	मकालु गाउँपालिका	१५००००						
२२	उत्कृष्ट वर्थिङ सेन्टर पुरस्कृत गर्ने कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	९००००						
२३	पञ्चकर्म तथा आयुर्वेद कार्यक्रम खर्च	मकालु गाउँपालिका	२०००००						
२४	खोप केन्द्र निर्माण	मकालु गाउँपालिका	८०००००						
२०४०	संस्कृति प्रवर्द्धन		२४०००००						
१	विभिन्न भाषा संस्कृति, लिपि, कलाको अध्ययन, अनुसन्धान गरी संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्ने	मकालु गाउँपालिका	२०००००						
२	खसआर्य, आदिवासी जनजाति, पिछडावर्ग, अल्पसंख्यक समुदायको भेषभुषा, कला, संस्कृति, भाषा, रितिरिवाज, सभ्यता एवं जीवन पद्धतिको संग्रह र प्रदर्शन हुने गरी संग्रहालय स्थापना गर्ने	मकालु गाउँपालिका	५०००००						

३	मकालु साहित्यिक समाज विविध कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	२०००००						
४	हाङ्गहोङ्ग चावा संरक्षण	मकालु ३	१००००००						
५	माकालु २ को चावा संरक्षण	मकालु २	५०००००						
२०५०	खेलकुद तथा मनोरञ्जन		६०००००						
१	गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद लगायत अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	मकालु गाउँपालिका	५०००००						
२	हिमालय माविको खेल मैदान मर्मत	मकालु ३	१०००००						
२०६०	लैगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण		४३०००००						
१	महिला विकास तथा वाल कल्याण कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	८५००००						
२	नारी दिवस	मकालु गाउँपालिका	९००००						
३	ज्येष्ठ नागरिक दिवस	मकालु गाउँपालिका	३००००						
४	अपाङ्गता दिवस	मकालु गाउँपालिका	३००००						
५	महिला सशक्तिकरण सिप विकास तालिम	मकालु गाउँपालिका	१००००००						
६	युवा लक्षित सीपमुलक तालिम	मकालु गाउँपालिका	१००००००						
७	असक्त अपाङ्ग लक्षित स्वरोजगार कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	३०००००						
८	दलित उत्थान तथा स्वरोजगार कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	३०००००						
९	जनजाति लक्षित सशक्तिकरण कार्यक्रम	मकालु गाउँपालिका	४०००००						
१०	ज्येष्ठ नागरिक लक्षित कार्यक्रम (अल्जाईमर, स्पाईनल इन्जुरी, अटिजम, पार्किन्सन जस्ता रोगको पहिचान गर्ने तथ्याङ्ग अद्यावधिक गर्ने र उपचारमा सहयोग गर्ने, असहाय वृद्धवृद्धाको विमा प्रिमियम रकम भुक्तानी गर्ने, आदि)	मकालु गाउँपालिका	३०००००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ३० पुर्वाधार विकास

३०१०	स्थानीय सडक, पुल, तथा झोलुङ्गे पुल			४९००००००						
१	ख्याङ्गला डाँडा देखि अप्सुवा सिरानसम्म पदमार्ग निर्माण	मकालु १		२५०००००						
२	२ नं. वडा कार्यालय जाने मोटरबाटोको Track खोल्ने कार्य	मकालु २		७५०००००						
३	हाक्सुरा देखि सेदुवा सम्म जाने पदमार्ग निर्माण	मकालु २		१५०००००						
४	नेखर्के देखि शिवधारा सम्म धार्मिक पदमार्ग निर्माण	मकालु २		२००००००						
५	राजारानी आवि नयाँ भवन परिक्रमा सडक निर्माण	मकालु ३		५०००००						
६	गढी जिरो प्वाईन्ट देखि गोलेचौर हुदै सिम्मा जाने वाटो स्तरोन्ती गर्ने	मकालु ३		८००००००						
७	खोकताक माडसीमा मोटरबाटो Track खोल्ने कार्य	मकालु ५		७५०००००						
८	भाटभटेनी माडसीमा पर्यटन पदमार्ग निर्माण	मकालु ५		२५०००००						
९	६ नं. वडा कार्यालय जाने मोटरबाटोको Track खोल्ने कार्य	मकालु ६		९००००००						
१०	ईखुवा खोला झो.पु. निर्माण (साभेदारी)	मकालु ४		२००००००						
११	हेमुवाफेदी देखि पेपुवा साभाड जाने वाटो मर्मत	मकालु ५		९००००००						
१२	सडक मर्मत सम्भार कोष	मकालु गाउँपालिका		५००००००						
३०३०	भवन तथा सहरी विकास			१३१०००००						
१	एकिकृत वस्ती विकास कार्यक्रम	मकालु १		२५०००००						
२	गौतम वुद्ध आविको विद्यालय भवन निर्माण	मकालु ४		२००००००						
३	कारमाराडु स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	मकालु ४		३००००००						

४	सिंहेश्वरी माविको गेट निर्माण	मकालु ५	५०००००						
५	सिंहेश्वरी माविको भवनमा तला थप गर्ने	मकालु ५	२००००००						
६	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र नुमको कम्पाउण्डमा र्याविन तारजाली (Protection wall) लगाउने कार्य	मकालु ५	२००००००						
७	बडा कार्यालय र स्वास्थ्य कार्यालयको भेल नियन्त्रण	मकालु ६	७०००००						
८	कन्या आविको भवन प्लाष्टर गर्ने कार्य	मकालु ६	४०००००						
३०४०	उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत (वैकल्पिक उर्जा समेत)		४५०००००						
१	बडा नं. ४ विद्युतिकरण योजना	मकालु ४	४५०००००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ४० वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

४०१०	वन तथा भु-संरक्षण		४०००००						
१	पहिरो नियन्त्रणका लागि वृक्षारोपण	मकालु गाउँपालिका	४०००००						
४०४०	फोहोमैला तथा ढलव्यवस्थापन		१५०००००						
१	ट्रयाक्टर खरिद	मकालु गाउँपालिका	१५०००००						
४०६०	विपद् व्यवस्थापन		३५०००००						
१	विपद् पुर्व तयारी (सामाग्री खरिद)		१००००००						
२	विपद् व्यवस्थापन कोष		२५०००००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ५० संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

५०१०	सामान्य सेवा		४२०००००						
१	कम्प्युटर, प्रिन्टर,आदी मेशिनरी उर्जा खरिद	मकालु गाउँपालिका	१००००००						
२	सवारी साधन खरिद	मकालु गाउँपालिका	१२०००००						

३	फर्निचर तथा फर्निसिङ	मकालु गाउँपालिका	२००००००							
५०३०	सूचना प्रविधि		४००००००							
१	सर्भर, ईन्टरनेट, इन्ट्रानेट तथा सफ्टवेयर जडान	मकालु गाउँपालिका	४००००००							
५०४०	पञ्जिकरण व्यवस्थापन		१०००००							
१	पञ्जिकरण व्यवस्थापन	मकालु गाउँपालिका	१०००००							
५०५०	स्थानिय तथ्याङ्क संकलन र अभिलेख व्यवस्थापन		२०००००							
१	बजेट तथा योजना पुस्तक छापाई	मकालु गाउँपालिका	२०००००							
५०६०	सुशासन प्रवर्द्धन		३००००००							
१	सार्वजनिक सुनुवाई	मकालु गाउँपालिका	२ पटक ४०००००							
२	समिक्षा गोष्ठी (चौमासिक, अर्धवार्षिक र वार्षिक)	मकालु गाउँपालिका	३०००००							
३	न्यायीक समिति व्यवस्थापन	मकालु गाउँपालिका	१५०००००							
४	रेडियो, टेलिभिजन तथा पत्रिका मार्फत सूचना एवं जानकारी सम्प्रेषण	मकालु गाउँपालिका	८०००००							
५०७०	अनुसन्धान तथा विकास		१६५०००००							
१	सडक गुरुयोजना निर्माण	मकालु गाउँपालिका	१००००००							
२	गाउँपालिकाको आवधिक योजना निर्माण	मकालु गाउँपालिका	१५०००००							
३	गाउँ पाश्वर्चित्र निर्माण	मकालु गाउँपालिका	१२०००००							
४	पर्यटन गुरुयोजना निर्माण	मकालु गाउँपालिका	८०००००							
५	अध्ययन अवलोकन भ्रमण	मकालु गाउँपालिका	५०००००							
६	कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधि क्षमता विकास तालिम	मकालु गाउँपालिका	५०००००							
७	गुरुयोजना तथा सर्भे डिजाईन (DPR)	मकालु गाउँपालिका	१००००००००							
८	फ्याक्सन्दा रंगशालाको डिपिआर गर्ने	मकालु ५	१०००००००							

५०८०	अन्यत्र वर्गीकृत नभएको			२५२०००००						
१	समपुरक कोष	मकालु गाउँपालिका		१०००००००						
२	आकस्मिक कोष	मकालु गाउँपालिका		१००००००						
३	भैपरी आउने पुजिगत खर्च	मकालु गाउँपालिका		१४००००००						
४	खहरे खोला घट्टा मर्मत	मकालु ६		२०००००						

मकालु गाउँपालिका १ नं. वडा कार्यालय

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: १० आर्थिक विकास

सं.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.	श्रोत			ऋण	ऋणहस्तान्तरण		
					आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण					
					नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानिय तह				
१०१०	कृषि / पशु			२३३०००							
१	उन्नत जातको विउ बोका वितरण	मकालु १		१०००००							
२	तरकारी खेती कार्यक्रम (विउ, प्लास्टिक टनेल वितरण)	मकालु १		१३३०००							

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: २० सामाजिक विकास

२०२०	स्वास्थ्य			१०००००					
१	स्वास्थ्य कार्यक्रम संचालन	मकालु १		१०००००					
२०४०	संस्कृति प्रवर्द्धन			१०००००					
१	सांस्कृतिक संरक्षण एवं प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मकालु १		१०००००					
२०५०	खेलकुद तथा मनोरञ्जन			८०००००					
१	सिंहदेवी आवि खेलमैदान निर्माण	मकालु १		७०००००					
२	वडास्तरीय खेलकुद कार्यक्रम	मकालु १		१०००००					

२०६०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण			१०००००						
१	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	मकालु १		१०००००						
संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ३० पुर्वाधार विकास										
३०१०	स्थानीय सडक, पुल, तथा भोलुङ्गे पुल			८७०००००						
१	भञ्ज्याङ्ग चोन्चेक कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		५०००००						
२	ओखरवोट कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		३०००००						
३	सिउडीवार कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		७०००००						
४	देउराली कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		४०००००						
५	सानो खोल्सी कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		६०००००						
६	गाडदोक कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		५०००००						
७	देउछुम्मा कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		८०००००						
८	लिम्वुभिर कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		५०००००						
९	ढाडगाँउ देखि सिंहेश्वरी आविसम्म कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		६०००००						
१०	नुवुचौर ठाडो कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		१५०००००						
११	एडलुवा भित्ता कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		६०००००						
१२	छुम्सुर तालखर्क कृषि गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु १		३०००००						

१३	सातपाईले देखि नविन घरछेउ हेलिप्याड सम्म बाटो मर्मत	मकालु १		४०००००						
१४	ढाडगाउँ देखि छुम्सुर फेदीसम्म पदमार्ग निर्माण	मकालु १		१००००००						
३०२०	सिंचाई			५०००००						
१	लिङ्गेप्पा सिंचाई कुलो मर्मत	मकालु १		५०००००						
३०३०	भवन तथा सहरी विकास			१९०००००						
१	सिंहदेवी टोल विकास भवन निर्माण	मकालु १		६०००००						
२	स्वास्थ्य भवन रेलिड तथा फर्निचर निर्माण	मकालु १		२०००००						
३	वेसीटोल विकास भवन निर्माण	मकालु १		६०००००						
४	एडलुवा गाड्दोक हेलिप्याड निर्माण	मकालु १		३०००००						
५	सिंहेश्वरी आविको ठेस गाहो निर्माण	मकालु १		२०००००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ५० संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

५०६०	अन्यत्र वर्गिकृत नभएको			१०००००						
१	नुवुचौर पानीघट्टा मर्मत	मकालु १		५००००						
२	वुकिनाङ्गमा पानीघट्टा मर्मत	मकालु १		५००००						

मकालु गाउँपालिका २ नं. वडा कार्यालय

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: १० आर्थिक विकास

सं.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.	श्रोत				जनसहभागिता	
					आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण		ऋण		
						नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानिय तह		
१०१०	कृषि / पशु			४०००००						
१	वाखा प्याकेज कार्यक्रम	मकालु २		४०००००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: २० सामाजिक विकास

२०२०	स्वास्थ्य			२०००००					
१	मकालु स्वास्थ्य चौकी स्वास्थ्य सेवा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मकालु २		२०००००					
२०३०	खानेपानी तथा सरसफाई			७५००००					
१	हिमाल दर्शन आ.वि. शौचालय निर्माण	मकालु २		३५००००					
२	हरेलो वजार सार्वजनिक शौचालय तथा खानेपानी कार्यक्रम	मकालु २		४०००००					
२०४०	संस्कृति प्रवर्द्धन			२१५००००					
१	कालिका मन्दिर व्यवस्थापन	मकालु २		२५००००					

२	मकालु ने पाउ साडछोलिड गुम्बा निर्माण	मकालु २		१५०००००							
३	सत्य देवी मन्दिर निर्माण	मकालु २		४०००००							
२०५०	खेलकुद तथा मनोरञ्जन			१४००००							
१	वडास्तरीय खेलकुद कार्यक्रम	मकालु २		१४००००							
२०६०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण			१५००००							
१	आदिवासी जनजाति सशक्तिकरण कार्यक्रम	मकालु २		१५००००							

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ३० पुर्वाधार विकास

३०१०	स्थानीय सडक, पुल, तथा भोलुङ्गे पुल			७०००००							
१	रिगैचा घाट जाने वाटो निर्माण	मकालु २		२०००००							
२	ओवरा बाट डाँडागाँउ हुदै योहोड जाने वाटो निर्माण	मकालु २		५०००००							
३०२०	सिंचाई			५०००००							
१	विमिरे कुलो मर्मत	मकालु २		३०००००							
२	वरपिपल कुलो मर्मत	मकालु २		२०००००							
३०३०	भवन तथा सहरी विकास			१९०००००							
१	हेमाद्री मावि पुरानो भवन मर्मत	मकालु २		१००००००							
२	मकालु चौकी भवन मर्मत तथा वाटो निर्माण	मकालु २		२०००००							
३	मकालु आवि घेरावारा	मकालु २		२०००००							

४	वडा कार्यालय ठेस वाल निर्माण	मकालु २		५०००००							
३०४०	उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत (वैकल्पिक उर्जा समेत)			२०००००							
१	हेमाद्री मावि सोलार खरिद	मकालु २		२०००००							

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ४० वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

४०४०	फोहोर्मैला तथा ढलव्यवस्थापन			१०००००							
१	मकालु स्वास्थ्य चौकी फोहोर मैला व्यवस्थापन ईन्सिनेटर निर्माण	मकालु २		१०००००							
४०६०	विपद व्यवस्थापन			२०००००							
१	भैपरी आउने विपद व्यवस्थापन	मकालु २		२०००००							

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ५० संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

५०१०	सामान्य सेवा			३०००००							
१	कार्यालय व्यवस्थापनका लागि फर्निचर खरिद	मकालु २		३०००००							
५०७०	अनुसन्धान तथा विकास			७०००००							
१	राजस्व परिचालन तथा क्षमता विकास कार्यक्रम	मकालु २		२०००००							
२	अरुण नदीबाट टासीगाउँ सम्म मोटरबाटो डिपिआर गर्ने	मकालु २		५०००००							

मकालु गाउँपालिका ३ नं. वडा कार्यालय

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: १० आर्थिक विकास

सं.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यालयहुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.	श्रोत				ऋण	जनसहभागिता	
					आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण		नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानिय तह	
१०१०	कृषि/ पशु			५००००							
१	पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम	मकालु ३		५००००							
१०३०	पर्यटन			१५००००							
१	सिम्मा देखि मकालु वेस्क्याम्प जोड्ने पर्यटन पदमार्ग निर्माण	मकालु ३		५००००							
२	गोलेचौर पर्यटन पदमार्ग निर्माण	मकालु ३		५००००							
३	सिम्मा होमस्टे प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मकालु ३		५००००							
१०४०	सहकारी			५००००							
१	सहकारी नियमन	मकालु ३		५००००							

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: २० सामाजिक विकास

२०१०	शिक्षा			२०००००						
१	राजारानी आविमा फर्निचर व्यवस्थापन	मकालु ३		२०००००						

२०२०	स्वास्थ्य			४५००००						
१	पोषण सुधार कार्यक्रम	मकालु ३		१०००००						
२	आयुर्वेद औषधालय व्यवस्थापन	मकालु ३		५००००						
३	पाठिभरा स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन	मकालु ३		२०००००						
४	पाठिभरा स्वास्थ्य ईकाइ व्यवस्थापन	मकालु ३		१०००००						
२०३०	खानेपानी तथा सरसफाई			१६०००००						
१	चेक्चेक्मा खानेपानी मर्मत	मकालु ३		५००००						
२	क्षेत्रीटोल खानेपानी मर्मत	मकालु ३		५००००						
३	सिरिक टोल खानेपानी निर्माण	मकालु ३		२०००००						
४	उवा खानेपानी टंकी निर्माण	मकालु ३		२०००००						
५	उलिङ खानेपानी टंकी निर्माण	मकालु ३		२०००००						
६	जुकेपानी छिरिन्ते खानेपानी मुहान टंकी निर्माण	मकालु ३		२०००००						
७	गढी खानेपानी व्यवस्थापन	मकालु ३		५०००००						
८	मकालु ३ प्रेमवाद शौचालय निर्माण	मकालु ३		२०००००						
२०४०	संस्कृति प्रवर्द्धन			२०००००						
१	सुनगुरु छोलिङ गुम्बा	मकालु ३		२०००००						
२०५०	खेलकुद तथा मनोरञ्जन			६०००००						

१	वरुण महिला समुह खेलकुद कार्यक्रम	मकालु ३		५००००						
२	हाङ्गहोङ्ग चावा (उधौली पर्व) खेलकुद कार्यक्रम	मकालु ३		५००००						
३	शोभा आधारभुत विद्यालय खेल मैदान निर्माण	मकालु ३		४०००००						
४	कालिका आधारभुत विद्यालय खेल मैदान निर्माण	मकालु ३		१०००००						
२०६०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण			३५००००						
१	दीपज्योति वालक्लव गठन र परिचालन (राजारानी आवि)	मकालु ३		१०००००						
२	उवा युवा क्लब विविध कार्यक्रम	मकालु ३		५००००						
३	सिम्मा AYC क्लब विविध कार्यक्रम	मकालु ३		१०००००						
४	दलित समुदायलाई वाजागाजा खरिद	मकालु ३		१०००००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ३० पुर्वाधार विकास

३०१०	स्थानीय सडक, पुल, तथा भोलुङ्गे पुल			४६५००००						
१	गढी भेटनरीसम्म वाटो मर्मत	मकालु ३		५००००						
२	सजुवा देखि सिम्मा सम्म वाटो मर्मत	मकालु ३		१०००००						
३	समाटार भो.पु. मर्मत	मकालु ३		५००००						
४	आरडाँडा देवी अघोरी गुफा सम्म गोरेटो वाटो मर्मत	मकालु ३		५००००						
५	थाक्रम देखि निपाने टोल सम्म गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु ३		२०००००						
६	नाडग्रे टोल विकास देखि हेडखुवा सम्म वाटो निर्माण	मकालु ३		२०००००						

७	गोलेचौर देखि चिल्ड्रेन पार्क सम्म पक्की सिंडी बाटो निर्माण	मकालु ३		२०००००							
८	साततेवाटो देखि हाडहोड चावा सम्म बाटो निर्माण	मकालु ३		४०००००							
९	छिरिन्ते कृषि सडक तथा ट्रयाक ओपन गर्ने	मकालु ३		८०००००							
१०	चाप्लेटी ढुङ्गा देखि वाक्ले जाने कृषि सडक निर्माण	मकालु ३		८०००००							
११	आला देखि अक्चेवा जाने कृषि सडक निर्माण	मकालु ३		१००००००							
१२	रमिते देखि एकुवा जाने कृषि सडक निर्माण	मकालु ३		८०००००							
३०३०	भवन तथा सहरी विकास			४९०००००							
१	याम्फु संग्रहालय भवन निर्माण	मकालु ३		२००००००							
२	कोपिला महिला कृषक समुह भवन निर्माण	मकालु ३		१०००००							
३	राजारानी आवि तारवेरा र ठेस गाहो लाउने काम	मकालु ३		१५०००००							
४	वडा कार्यालय तारवेरा गर्ने	मकालु ३		५०००००							
३०४०	उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत (वैकल्पिक उर्जा समेत)			२५०००							
१	वरुण सामुदायीक भवनमा सोलार राख्ने कार्य	मकालु ३		५०००							
२	इलाका प्रहरी कार्यालय सोलार खरिद	मकालु ३		२०००००							
संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ४० वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन											
४०४०	फोहोमैला तथा ढल व्यवस्थापन			१७०००००							

१	गढी भक्त गुरुड देखि सालविसौनी पोखरीयासम्म ठल निकास	मकालु ३		७०००००							
२	गोलेचौर देखि आहालडाँडासम्म ठल निकास	मकालु ३		३०००००							
३	कमी खोला ठल निकास	मकालु ३		२०००००							
४	गढीडाँडा आर्मी क्याम्प सम्म फोहोर व्यवस्थापन	मकालु ३		५०००००							
४०६०	विपद व्यवस्थापन			५०००००							
१	विपद व्यवस्थापन	मकालु ३		५०००००							

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ५० संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

५०१०	सामान्य सेवा			५०००००							
१	फर्निचर तथा फर्निसिंग	मकालु ३		३०००००							
२	कम्प्युटर तथा मेसिनरी औजार	मकालु ३		२०००००							
५०६०	सुशासन प्रवर्द्धन			१०००००							
१	अनुगमन मुल्यांकन	मकालु ३		१०००००							
५०७०	अनुसन्धान तथा विकास			२०००००							
१	आहालडाँडा पोखरी डिपिआर गर्ने	मकालु ३		२०००००							
५०८०	अन्यत्र वर्गीकृत नभएको			२७२०००							
	भैपरी आउने पुजीगत खर्च	मकालु ३		२७२०००							

मकालु गाउँपालिका ४ नं. वडा कार्यालय

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: १० आर्थिक विकास

सं.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.	श्रोत				निर्णय निर्गत	
					आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण				
						नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानिय तह		
१०१०	कृषि / पशु			१०००००						
१	ओवाकमा फलफुल खेती कार्यक्रम	मकालु ४		१०००००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: २० सामाजिक विकास

२०२०	स्वास्थ्य			१५००००					
१	स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम	मकालु ४		१५००००					
२०३०	खानेपानी तथा सरसफाई			१७०००००					
१	निभारे खानेपानी निर्माण	मकालु ४		८०००००					
२	काड्दुवा खडगुवा खानेपानी निर्माण	मकालु ४		७०००००					
३	दुम्समारा खानेपानी मर्मत	मकालु ४		२०००००					
२०४०	संस्कृति प्रवर्द्धन			१०००००					
१	हिमाली सुस्केरा युवा क्लब सांस्कृतिक कार्यक्रम	मकालु ४		१०००००					
२०५०	खेलकुद तथा मनोरञ्जन			१०००००					
१	पाचपोखरी युवा क्लब खेलकुद कार्यक्रम	मकालु ४		१०००००					
२०६०	लैगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण			१८७०००					

१	दलित आरन सुधार कार्यक्रम	मकालु ४		१०००००						
२	वालवालिका सशक्तिकरण कार्यक्रम	मकालु ४		८७०००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ३० पुर्वाधार विकास

३०१०	स्थानीय सडक, पुल, तथा झोलुङ्गे पुल			१५०००००						
१	कारमाराड वाटो रेलिङ निर्माण	मकालु ४		७०००००						
२	भैसीखर्क गोरेटो वाटो मर्मत	मकालु ४		१०००००						
३	लहुर च्याडगिलड गोरेटो वाटो मर्मत	मकालु ४		४०००००						
४	पेवादेखि चसुवाटार वाटो मर्मत	मकालु ४		१५००००						
५	सिरुटार वैधे गोरेटो वाटो मर्मत	मकालु ४		१५००००						
३०२०	सिंचाई			७०००००						
१	हाईटार सिंचाई पाईप खरिद	मकालु ४		४०००००						
२	सिरुटार सिंचाई कुलो निर्माण	मकालु ४		३०००००						
३०३०	भवन तथा सहरी विकास			३२०००००						
१	शान्तिक्षेत्र आधारभूत विद्यालय निर्माण	मकालु ४		१००००००						
२	कालिका आविमा जस्तापाता छाउने	मकालु ४		२०००००						
३	ओवाक सामुदायीक भवन निर्माण	मकालु ४		१००००००						
४	सिरुटार सामुदायीक भवन मर्मत तथा शौचालय निर्माण	मकालु ४		३०००००						
५	रनेगाउँ देवीथान कम्पाउण्ड वाल निर्माण	मकालु ४		१०००००						
६	सेतीकन्या आवि जस्तापाता छाउने	मकालु ४		३०००००						

७	जनविकास आवि जस्तापाता छाउने	मकालु ४		२०००००							
८	चसुवाटार गाउघर क्लिनिक भवन निर्माण	मकालु ४		१०००००							
३०४०	उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत (वैकल्पिक उर्जा समेत)			२०००००							
१	वालविकास आवि विजुली पोल तार खरिद	मकालु ४		२०००००							

संकेत नं. /विषयगत शीर्षक: ४० वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

४०६०	विपद व्यवस्थापन			२०००००							
१	विपद व्यवस्थापन	मकालु ४		२०००००							

संकेत नं. /विषयगत शीर्षक: ५० संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

५०१०	सामान्य सेवा			२५००००							
१	फर्निचर तथा फर्निसिङ	मकालु ४		१७००००							
२	ल्यापटप, मेसिनरी औजार	मकालु ४		८००००							
५०७०	अनुसन्धान तथा विकास			५०००००							
१	सिरुटार वैधे रनेगाउँ भैसीखर्क सडक डिपिआर गर्ने	मकालु ४		५०००००							
५०८०	अन्यत्र वर्गिकृत नभएको			२०००००							
१	टोलविकास संस्था व्यवस्थापन	मकालु ४		२०००००							

मकालु गाउँपालिका ५ नं. वडा कार्यालय

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: १० आर्थिक विकास

सं.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.	श्रोत			ऋण	जनसहभागिता	
					आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण				
						नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानिय तह		
१०१०	कृषि/ पशु			५०००००						
१	कृषि तथा वागवानी कार्यक्रम			४०००००						
२	पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम			१०००००						
१०३०	पर्यटन			४०००००						
१	वडा कार्यालयको डकुमेन्ट्री निर्माण	मकालु ५		४०००००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: २० सामाजिक विकास

२०१०	शिक्षा			२०००००					
१	शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	मकालु ५		२०००००					
२०२०	स्वास्थ्य			३०००००					
१	स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मकालु ५		२०००००					
२	स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम	मकालु ५		१०००००					
२०३०	खानेपानी तथा सरसफाई			७०००००					
१	घमघोत्ते खानेपानी निर्माण	मकालु ५		३५००००					

२	चोक्टे खानेपानी निर्माण	मकालु ५		३०००००						
३	तेलुवा खानेपानी	मकालु ५		५००००						
२०४०	संस्कृति प्रवर्द्धन			४०००००						
१	सांस्कृतिक प्रवर्द्धन कार्यक्रम	मकालु ५		४०००००						
२०५०	खेलकुद तथा मनोरञ्जन			४०००००						
१	वडास्तरीय खेलकुद कार्यक्रम	मकालु ५		४०००००						
२०६०	लैगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण			१९४०००						
१	वालवालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्ग लक्षित कार्यक्रम	मकालु ५		१९४०००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ३० पुर्वाधार विकास

३०१०	स्थानीय सडक, पुल, तथा भोलुङ्गे पुल			५८६३०००						
१	लिम्वुदह कृषि सडक निर्माण, आम्राड	मकालु ५		१०००००००						
२	अरुण खोला देखि शिरिषे फेदी गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु ५		२०००००						
३	कटुवालडाँडा देखि लुम्वाड कृषि सडक स्तरोन्नती गर्ने	मकालु ५		६०००००						
४	सामसिङ्ग कृषि सडक निर्माण	मकालु ५		६०००००						
५	लाडलिङ्ग हाईवे देखि वोडिङ सम्म बाटो सोलिङ्ग गर्ने	मकालु ५		५०००००						
६	हाईवे देखि राईगाउँ ठाडो बाटो निर्माण	मकालु ५		२०००००						
७	वालसुधा आवि देखि नेवारे डाँडा सम्म घोरेटो बाटो निर्माण	मकालु ५		२०००००						

८	माडसीमा राईगाउँ भित्री बाटो सोलिड	मकालु ५		५०००००						
९	माडसीमा गुरुडगाउँ भित्री बाटो सोलिड	मकालु ५		८०००००						
१०	ठुलो खोला देखि वर्खे चौतारा बाटो निर्माण	मकालु ५		२०००००						
११	मोहनसिं डाँडा बाटो सोलिड	मकालु ५		२६३०००						
१२	खोकताक देखि न्याक जाने घोडेटो वाटो निर्माण	मकालु ५		५०००००						
१३	स्वार्गिक मार्ग वाल निर्माण	मकालु ५		१०००००						
१४	चोक्टे देखि सरस्वती आवि सम्म बाटो निर्माण	मकालु ५		२०००००						
३०२०	सिंचाई			८०००००						
१	पाकपुक सिंचाई पाईप खरिद	मकालु ५		३०००००						
२	राते खोला सिंचाई निर्माण, सोलाखानी	मकालु ५		५०००००						
३०३०	भवन तथा सहरी विकास			२२०००००						
१	महादेव आवि वाल निर्माण	मकालु ५		१०००००						
२	नुम वसपार्क निर्माण	मकालु ५		५०००००						
३	महादेव वजार मेला मैदान सम्याउने	मकालु ५		५०००००						
४	मुडे आमा समुह भवन प्लाष्टर	मकालु ५		२०००००						
५	रानीदुङ्गा आवि वाल निर्माण	मकालु ५		१०००००						
६	वालसुधा आवि तार घेरावारा	मकालु ५		५०००००						
७	पञ्चकन्या आवि गेट निर्माण	मकालु ५		३०००००						
संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ४० वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन										
४०१०	वन तथा भु-संरक्षण			२०००००						

१	पहिरो नियन्त्रणका लागि वृक्षारोपण कार्यक्रम	मकालु ५		२०००००						
४०४०	फोहोमैला तथा ढलव्यवस्थापन			६०००००						
१	नुम वजार ढल निकास	मकालु ५		४०००००						
२	फोहोर व्यवस्थापन	मकालु ५		२०००००						
४०६०	विपद व्यवस्थापन			२०००००						
१	विपद व्यवस्थापन	मकालु ५		२०००००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ५० संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

५०१०	सामान्य सेवा			४०००००						
१	फर्निचर तथा फिक्चर्स	मकालु ५		४०००००						
५०६०	सुशासन प्रवर्द्धन			४५००००						
१	डिजिटल बडापत्र	मकालु ५		२०००००						
२	डिजिटल डिस्प्ले	मकालु ५		५०००						
३	अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	मकालु ५		२०००००						
५०८०	अन्यत्र वर्गीकृत नभएको			६३७५००						
१	मजदुर संघ कार्यालय व्यवस्थापन			३७५००						
२	टोल विकास संस्था व्यवस्थापन			६०००००						

मकालु गाउँपालिका ६ नं. वडा कार्यालय

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: १० आर्थिक विकास

सं.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.	श्रोत				ऋण	जनसहभागिता		
					आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण						
						नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानिय तह				
१०३०	पर्यटन			२२२०००								
१	मांमा पोखरी पर्यटन पदमार्ग वाटो निर्माण	मकालु ६		२२२०००								

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: २० सामाजिक विकास

२०२०	स्वास्थ्य			७००००						
१	वडास्तरीय पुर्ण खोप कार्यक्रम	मकालु ६		७००००						
२०३०	खानेपानी तथा सरसफाई			१६७००००						
१	वडा स्तरीय सरसफाई कार्यक्रम	मकालु ६		७००००						
२	वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य चौकी खानेपानी निर्माण	मकालु ६		१००००००						
३	गाउँघर क्लिनिकको १ कोठे चर्पी निर्माण	मकालु ६		२०००००						
४	वोक्खिले खर्क खानेपानी निर्माण	मकालु ६		२५००००						
५	घोलघोले खानेपानी निर्माण	मकालु ६		१५००००						
२०४०	संस्कृति प्रवर्द्धन			१०००००						
१	कालिका देवी थान मर्मत कार्य	मकालु ६		१०००००						

२०५०	खेलकुद तथा मनोरञ्जन			६०००००						
१	कुलुड गुस्खम खेलमैदान निर्माण	मकालु ६		४०००००						
२	वडास्तरीय खेलकुद कार्यक्रम	मकालु ६		२०००००						
२०६०	लैगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण			३०००००						
१	आदिवासी जनजाति, महिला र निम्न वर्गका नागरिकका लागि महिला सिप मुलक तालिम	मकालु ६		३०००००						
संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ३० पुर्वाधार विकास										
३०१०	स्थानीय सडक, पुल, तथा भोलुङ्गे पुल			१९५००००						
१	वडा केन्द्र सम्म जोड्ने सडकको Track Open गर्ने	मकालु ६		१००००००						
२	कोईराला डाँडा वडा कार्यालय गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु ६		१५००००						
३	सिम्बोले खेउडाँडा दलित टोल गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु ६		२५००००						
४	भैपारे याडतेन्दाक गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु ६		२०००००						
५	निरन्तेडाँडा पेलेम्माटार गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु ६		२०००००						
६	कन्या आवि चाप डाँडा गोरेटो वाटो निर्माण	मकालु ६		१५००००						
३०२०	सिंचाई			१५००००						
१	कालिमाटी चप्लेटी कुलो सिंचाई निर्माण	मकालु ६		१५००००						
३०३०	भवन तथा सहरी विकास			१९९८०००						
१	वालेड महिला कृषक समुहको भुई ढलान	मकालु ६		१५००००						

२	दिपज्योती आवि जस्ता छाउने कार्य	मकालु ६		१४६०००						
३	सेमिचोड घडेरी तथा भवन निर्माण	मकालु ६		२०००००						
४	धर्मभक्त आवि कम्पाउण्ड निर्माण	मकालु ६		२०००००						
५	हेलिप्याड ग्राउण्ड मर्मत सोलिड तथा ढलान प्लाष्टर	मकालु ६		२०९०००						
६	वालेड आविको खेल मैदान निर्माण	मकालु ६		२०००००						
७	अरुण उपत्यका समाज विकास केन्द्रको भवन प्लाष्टर	मकालु ६		१५००००						
८	क्षितिज देउराली मध्यवर्ती सामुदायीक वन उपभोक्ता समुहको भवन निर्माण	मकालु ६		७४३०००						

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ५० संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

५०१०	सामान्य सेवा			३७२०००						
१	फर्निचर तथा फिक्चर्स	मकालु ६		३०००००						
२	ल्यापटप तथा मेसिनरी औजार	मकालु ६		७२०००						

मकालु गाउँपालिका योजना वैकमा रहने योजनाहरु

सं.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	लागत अनुमान रु.	श्रोत				जनसहभागिता	
					आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण				
						नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानिय तह		
२०३०	खानेपानी तथा सरसफाई									
१	उवा विद्यालय शौचालय निर्माण	मकालु ३								
२	कालिका शौचालय निर्माण	मकालु ३								
२०४०	संस्कृति प्रवद्धन									
१	हेदांगा गढी यूद्ध वंकर अध्ययन तथा संरक्षण									
३०१०	स्थानीय सडक, पुल, तथा झोलुङ्गे पुल									
१	नुम सेद्वा सडक निर्माण	मकालु २		३०००००००						
२	कालिका आ.वी. तिनकोठे भवन तथा खानेपानि निर्माण	मकालु २		३०००००००						
३	अरुण नदिमा पक्की पुल निर्माण	मकालु २								
४	साडखोला स्टिलडेक निर्माण	मकालु २								
६	मानेखोला स्टिलडेक निर्माण	मकालु २								
७	छोम्वे खोला स्टिलडेक निर्माण	मकालु २								
८	खोडलाड खोला स्टिलडेक निर्माण	मकालु २								
९	योहोड खोला स्टिलडेक निर्माण	मकालु २								
१०	सादु खोला स्टिलडेक निर्माण	मकालु २								
११	गुडनाखोला स्टिलडेक निर्माण	मकालु २								

१३	हेवा खोला मकालु २ र ३ जोड्ने स्टिलडेक निर्माण	मकालु २									
१४	मकालु गा.पा. २ योहोडबाट मकालु १ ढाँगे सम्म बाटो निर्माण तथा स्टिलडेक निर्माण	मकालु २									
१५	वुडरीम देखी रोपेसा सम्म घोरेटो बाटो निर्माण	मकालु २									
१६	गोलेचौर चिल्ड्रेन पार्कसम्म बाटो	मकालु ३									
१७	छिरिङ्गते देखी रमिते गोरेटो बाटो निर्माण	मकालु ३									
२०	उवा सजुवा गोरेटो बाटो निर्माण	मकालु ३									
२१	सिम्मा भिरखर्क हुँदै तल्लो एकुवा हाईवे सडक	मकालु ३									
२२	कासुवा भोलुडगे पुल निर्माण	मकालु ३									
२३	गढीदेखी जपात हुँदै वाक्ले देखी देगराली शिवधारासम्म पर्यटन पदमार्ग निर्माण	मकालु ३									
३०३०	भवन तथा सहरी विकास										
३	कुम्भकर्ण सामुदायिक भवन निर्माण	मकालु २									
५०८०	अन्यत्र वर्गीकृत नभएको										
१	टाँसी गाँउ अस्थाई प्रहरी स्थापना	मकालु २									

आय व्ययको विवरण

आ.व. २०७६/०७७

शीर्षक	आ.व.को ०७४/०७५ को यथार्थ	आ.व.०७५/०७६ को संशोधित अनुमान	आ.व.०७६/०७७ को अनुमान
आयः			
राजस्वः			१८०३९००००
आन्तरिक राजस्व	७८२११७७३	२००००००	३८२५०००
राजस्व बाँडफाँड बाट प्राप्त रकम (केन्द्र)	०	५५००००००	७७५०००००
राजस्व बाँडफाँड बाट प्राप्त रकम (प्रदेश)	०	३२९४०००	५३३९०००
अन्य आय (अ.ल्या., वेरुजु दाखिला)	६३५४१९०६६	३२६८४४८२२	९३७२६०००
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			
नेपाल सरकारबाट प्राप्त			२२५६०००००
वित्तीय समानिकरण अनुदान	१५८२७०२८६।६६	९७००००००	९६७०००००
सशर्त अनुदान	७८५०९५३५।४३	९८२०००००	१११९०००००
सामाजिक सुरक्षा अनुदान	१९३३४४००।००	१९६६०६००	१७०००००००
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त			६९९९०००
वित्तीय समानिकरण अनुदान	०		६९९९०००
सशर्त अनुदान	१०००००।००		०
अन्तर स्थानिय तहबाट प्राप्त			
जनसहभागिता			
नगद सहभागिता			
श्रम तथा वस्तुगत सहायता			

व्ययः				
	चालु खर्च			११७२४१०००
	पूँजिगत खर्च			२९५६६००००
	बजेट बचत (+) / न्युन (-)			०
वित्तीय व्यवस्था				
	खुद ऋण लगानी			
	ऋण लगानी (-)			
	ऋण लगानीको सावाँफिर्ता प्राप्ति (+)			
	खुद सेयर लगानी			
	शेयर लगानी (-)			
	शेयर विक्रिबाट लगानीफिर्ता प्राप्ति (+)			
	खुद ऋण प्राप्ति			
	ऋणको साँवा भुक्तानी			
	ऋण प्राप्ति(+)			
अन्तिम बजेट बचत(+)/न्युन(-)				

राजस्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान

आ.व. २०७६/७७

शीर्षक	आ.व.को ०७४/०७५ को यथार्थ	आ.व.को ०७५/०७६ को संशोधित अनुमान	आ.व.०७६/०७७ को अनुमान
राजस्व:			
आन्तरिक राजस्व:	७८२११८	२००००००	३८२५०००
११३१३ एकिकृत सम्पति कर	०	१५००००	२५००००
११३१४ भूमिकर /मालपोत)	०	५०००००	७०००००
११३२१ बहाल कर	०	५००००	५०००००
११३२२ बहाल विटौरी शुल्क (हाटबजार समेत)	०	५००००	५००००
११४५१ सवारी साधन कर			
११४७२ विज्ञापन कर			२५०००
११४७३ मनोरञ्जन कर	०	०	२५०००
११६१३ व्यवसाय कर		५००००	५०००००
११६३२ जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर	०	२०००००	५०००००
११६९१ अन्य कर			
पार्किङ शुल्क		५००००	२५०००
सेवा शुल्क र दस्तुर	७८२११७.७३	९०००००	१२०००००
कर छुट			०
शेयर लगानीबाट प्राप्त लाभांश तथा पूँजिगत लाभ आय	०	०	०
ऋण लगानीबाट प्राप्त व्याज आय	०	०	०
दण्ड जरिवाना	०	५००००	५००००
राजस्व बाँडफाँडः:		५८२९४०००	८२८३९०००
राजस्व बाँडफाँड प्राप्ति (+)	०	५८२९४०००	८२८३९०००
राजस्व बाँडफाँड हस्तान्तरण (-)	०	०	०
राजस्व बाँडफाँड (केन्द्र सरकार)		५५००००००	७७५०००००

११४११	बाँडफाँड भई प्रास हुने मूल्य अभिवृद्धि कर			
११४२१	बाँडफाँड भई प्रास हुने अन्त शुल्क			
३३१६१	वन रोयलटी बाँडफाँड			
३३१६२	खानी रोयलटी बाँडफाँड			
३३१६३	जलश्रोत रोयलटी बाँडफाँड			
३३१६४	पर्वतारोहण रोयलटी बाँडफाँड			
३३१६५	पदयात्रा रोयलटी बाँडफाँड			
३३१६६	पर्यटन सेवा शुल्क/ रोयलटी बाँडफाँड			
३३१६७	घरजग्गा रजिष्ट्रेसन दस्तुर बाँडफाँड			
	राजस्व बाँडफाँड (प्रदेश सरकार)		३२९४०००	५३३९०००
३३१६८	सवारी साधन कर बाँडफाँड			
	अन्य आयः	६३५४१९१	३२६८४४८२	९३७२६०००
१५१११	बेरुजु असुली	०	०	३७२६०००
३२१२०	गत वर्षको नगद मौजदात	६३५४१९०.६६	३२६८४४८२.२२	९०००००००

अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरणः

	नेपाल सरकारबाट प्रास अनुदानः	२५६११४२२२	२१४८६०६००	२२५६०००००
	वित्तीय समानीकरण अनुदान	१५८२७०२८७	९७००००००	९६७०००००
	सशर्त अनुदान	७८५०९५३५.४३	९८२०००००	९९९९०००००
	समपूरक अनुदान	०	०	०
	विशेष अनुदान	०	०	०
	सामाजिक सुरक्षा अनुदान	१९३३४४००	१९६६०६००	१७०००००००
	प्रदेश सरकारबाट प्रास अनुदानः	१०००००	२०२९३०००	६९९९०००
	वित्तीय समानीकरण अनुदान	०	३२९३०००	६९९९०००
	सशर्त अनुदान	१०००००	१७००००००	०
	समपूरक अनुदान	०	०	०
	विशेष अनुदान	०	०	०

अन्य स्थानीय तहबाट प्राप्त अनुदानः		०	०	०
	सशर्त अनुदान	०	०	०
	समपूरक अनुदान	०	०	०
	विशेष अनुदान	०	०	०
अन्य अनुदान				०
जनसहभागिता:				०
	नगद सहभागिता	०	०	०
	श्रम तथा वस्तुगत सहायता	०	०	०
	total	२६३३५०५३०	३२८१३२०८२	४९२९०९०००

नोट- राजस्वका शिर्षकहरु नेपाल सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ । स्थानीय तहका राजस्व शिर्षकहरु नतोकिएसम्म यसै बमोजिम गर्ने ।

व्यय अनुमान

आ.व. २०७६/७७

शीर्षक	आ.व. ०७४/०७५ को यथार्थ	आ.व. ०७५/०७६ को संशोधित अनुमान	आ.व. ०७६/०७७ को अनुमान	श्रोत				जनसंहिता	
				आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण		ऋण		
					नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानिय तह		
चालु खर्च									
२११११	पारिश्रमिक कर्मचारी		१०२४९५००		१०२४९५००				
२११२१	पोषाक		३१००००		३१००००				
२११३१	स्थानीय भत्ता		१४३००००		१४३००००				
२११३२	मँहगी भत्ता		५९४०००		५९४०००				
२११३४	कर्मचारीको बैठक भत्ता		५०००००	५०००००					
२११३५	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार		१००००००		१००००००				
२११३९	अन्य भत्ता		६४००००	६४००००	०				
२११४१	पदाधिकारी बैठक भत्ता		२११७०००	६८५०००	१४३२०००				
२११४२	पदाधिकारी अन्य सुविधा		२८०००००	१८०००००	१००००००				
२११४९	पदाधिकारी अन्य भत्ता		२०००००	२०००००	०				
२१२१२	निवृत्तभरण तथा उपदान कोष		५०००००		५०००००				

२१२९३	योगदानमा आधारित विमा कोष			१५००००		१५००००				
२१२९४	कर्मचारी कल्याण कोष			२५००००		२५००००				
२२१११	खानेपानी तथा विद्युत महसुल			२५००००		२५००००				
२२११२	सञ्चार महशुल तथा सुविधा			५५००००		५५००००				
२२२११	ईन्धन (पदाधिकारी)			५०००००		५०००००				
२२२१२	ईन्धन (कार्यालय प्रयोजन)			७०००००		७०००००				
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च			८०००००		८०००००				
२२२१४	वीमा तथा नविकरण खर्च			१५००००		१५००००				
२२२२१	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च			५०००००		५०००००				
२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पतिको मर्मत खर्च			२०००००		२०००००				
२२२९१	स्थिर सम्पतिको बाहेकको संचालन तथा सम्भार			२०००००		२०००००				
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री			४००००००		४००००००				
२२३१३	पुस्तक तथा सामाग्री खर्च			५०००००		५०००००				
२२३१४	ईन्धन अन्य प्रयोजन			२५००००		२५००००				
२२३१५	पत्रपत्रिका छपाई तथा सुचना प्रकाशन खर्च			१५०००००		१५०००००				

२२४११	सेवा र परामर्श			२००००००		२००००००				
२२४१२	सुचना प्रणाली तथा सफटवेयर संचालन खर्च			८०००००		८०००००				
२२४१३	करार सेवा शुल्क			१६७०००००		१६७०००००				
२२४१४	सरसफाई सेवा शुल्क			२५००००		२५००००				
२२४१९	अन्य सेवा शुल्क			२०००००		२०००००				
२२५११	कर्मचारी तालिम खर्च			७०००००		७०००००				
२२५२२	कार्यक्रम खर्च			३४६०८५००		३४६०८५००				
२२६११	अनुगमन तथा मुल्यांकन खर्च			१००००००		१००००००				
२२६१२	भ्रमण खर्च			२५०००००		२५०००००				
२२७११	विविध			२५०००००		२५०००००				
२२७२१	सभा सञ्चालन खर्च			१००००००		१००००००				
२५३१४	धार्मिक तथा सांस्कृतिक संस्थालाई सहायता			५०००००		५०००००				
२५३१४	अन्य सहायता			१००००००		१००००००				
२७१११	सामाजिक सुरक्षा अनुदान			१७००००००		१७००००००				
२७२१३	औषधी खरिद खर्च			१००००००		१००००००				
२८१४२	घरभाडा			५५००००		५५००००				
२८१४३	सवारी साधन तथा मेसिनरी औजार भाडा			५०००००		५०००००				

२८९१	भैपरी आउने चालु खर्च			१००००००		१००००००				
	आकस्मिक कोष			१००००००		१००००००				
	विपद व्यवस्थापन कोष			२५०००००		२५०००००				
	जम्मा चालु खर्च			११७२४९०००	३८२५०००	११३४९६०००	०			
	पुँजिगत खर्च									
३१११२	भवन निर्माण			१३१४३०००		१३१४३०००				
३१११३	निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च			३२४६०००		३२४६०००				
३१११५	फर्निचर तथा फिक्चर्स			३४७००००		०	३४७००००			
३११२१	सवारी साधन			२७०००००		२०५५०००	६४५०००			
३११२२	मेशिनरी तथा औजार			१३५२०००		०	१३५२०००			
३११३१	पशुधन तथा बागवानी विकास खर्च			६७८३०००		०	६७८३०००			
३११३२	कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरिद खर्च एवं अन्य बौद्धिक सम्पति प्राप्ति खर्च			४००००००		४००००००				
३११५१	सडक तथा पुल निर्माण			७५१८५०००		७५१८५०००				
३११५३	विद्युत संरचना निर्माण			४५०००००		४५०००००				
३११५५	सिंचाई संरचना निर्माण			२६५००००		२६५००००				
३११५६	खानेपानी संरचना निर्माण			५६०००००		५६०००००				
३११५८	सरसफाई संरचना निर्माण			२३५००००		२३५००००				

३११५९	अन्य सार्वजनिक निर्माण			१७८०९०००		१७८०९०००				
३११७२	पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श			१६७०००००		१६७०००००				
३१५११	भैपरी आउने पुँजीगत खर्च			१४२७२०००		१४२७२०००				
	समपुरक कोष			१०००००००		१०००००००				
	सशर्त अनुदान			१११९०००००		१११९०००००				
	जम्मा पुँजीगत खर्च			२९५६६००००	०	२८३४९००००	१२२५००००			
	कुल जम्मा (चालु +पुँजीगत)			४१२९०९०००						

कार्यक्रमविवरण अनुमान

आ.व. २०७६/०७७

संकेत नं.	शीर्षक	आ.व. २०७३/०७४ को यथार्थ	आ.व. २०७४/०७५ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०७५/०७६ को अनुमान	श्रोत				जनसहभागिता	
					आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण				
						नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानिय तह		
१०	आर्थिक विकास			१४३०५०००						
१०१०	कृषि/पशु विकास			६७८३०००						
१०२०	उद्योग तथा वाणिज्य			०						
१०३०	पर्यटन			६९७२०००						
१०४०	सहकारी			५५००००						
१०५०	वित्तीय क्षेत्र			०						
२०	सामाजिक विकास			३२७२१०००						
२०१०	शिक्षा			४९६००००						
२०२०	स्वास्थ्य			७०७००००						
२०३०	खानेपानी तथा सरसफाई			६४२००००						
२०४०	संस्कृति प्रवर्द्धन			५४५००००						
२०५०	खेलकुद तथा मनोरञ्जन			३२४००००						
२०६०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण			५५८१०००						
३०	पूर्वाधार विकास			१०८५६९०००						
३०१०	स्थानीय सडक, पुल, तथा झोलुङ्गे पुल			७२३६३०००						
३०२०	सिंचाई			२६५००००						

३०३०	भवन तथा सहरी विकास			२८३९८००						
३०४०	उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत (वैकल्पिक उर्जा समेत)			५१५००००						
३०५०	सञ्चार			०						
४०	वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन			९१०००००						
४०१०	वन तथा भु-संरक्षण			६०००००						
४०२०	जलाधार संरक्षण			०						
४०३०	वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन			०						
४०४०	फोहोमैला तथा ढलव्यवस्थापन			३९०००००						
४०५०	जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण			०						
४०६०	विपद व्यवस्थापन			४६०००००						
४०७०	वारुण यन्त्र सञ्चालन			०						
५०	संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र सुशासन			५८१८१५००						
५०१०	सामान्य सेवा			१००२२०००						
५०२०	सुरक्षा व्यवस्थापन			०						
५०३०	सूचना प्रविधि			०						
५०४०	पञ्जिकरण व्यवस्थापन			१०००००						
५०५०	स्थानिय तथ्याङ्क संकलन र अभिलेख व्यवस्थापन			२०००००						
५०६०	सुशासन प्रवर्द्धन			३५५००००						
५०७०	अनुसन्धान तथा विकास			१७९०००००						
५०८०	अन्यत्र वर्गिकृत नभएको			२६४०९५००						
कूल जम्मा				२२२८६८५००						

२.५ उपसंहार

राजनैतिक क्षेत्रमा हामिले ऐतिहासिक फडको मारेका छौं। सविधान घोषणा भइ कार्यान्वयमा आएपछि लामो समयको संक्रमणकालको अन्त्य भइ मुलुक राजनीतिक स्थीरता तर्फ उन्मुख भएको छ। स्थानीय तहको निर्वाचन भई स्थानीय शासन र विकास निर्माणमा प्रत्येक नागरिक आफै संलग्न हुने वातावरण बनेको छ। राजनितिक प्रणालीप्रति नागरिकको भरोसा पुनर्स्थापित भएको छ। यो समयलाई आर्थिक सामाजिक रूपान्तरणको अवसरको रूपमा उपयोग गरी जनचाहना पूरा गर्ने अबको हाम्रो वाटो भनेको तिब्र आर्थिक विकास नै हो। स्थानीय तहको गठन पश्चात संघीयता कार्यान्वयन र लोकतन्त्र संस्थागत हुने मात्र हैन आफ्नो गाउँठाउँको विकासमा जनताको प्रत्यक्ष सहभागिता सुनिश्चित भएको छ।

यस गाउँपालिकालाई आर्थिक सामाजिक र शासकीय व्यवस्थामा प्रभावकारीता ल्याउन नीतिगत मार्गदर्शन गर्ने र लगानीको माध्यमबाट सहजीकरण गर्ने आर्थिक विकासको कडीको रूपमा वार्षिक बजेट रहन्छ। यस्तो महत्वपूर्ण दस्तावेजलाई विभिन्न क्षेत्रका व्यक्तित्वहरुको गहन सुझाव एवं स्थानीय सबलता एवं कमजोरीहरुको पहिचान गरी तथ्यगत आधारमा तयार गर्नु पर्ने हुन्छ। योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका क्रममा आउने पृष्ठपोषणको आधारमा सुधार गरी अगाडि बढ्नु उचित देखिन्छ।

हाम्रा चाहना र आवश्यकताहरु असिमित छन्, तर स्रोत र साधनहरु सिमित छन्। सिमित स्रोत र साधनबाट समग्र मकालुवासीको चाहना र विकासलाई सम्बोधन गर्न आफैमा चूनौतिपूर्ण छ। त्यसैले सिमित स्रोत र साधनलाई प्राथमिकता पूर्वक परिचालन गरी अधिकतम जनसहभागिता, सहकार्य तथा साझेदारीमा विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने हाम्रो आवश्यकता र वाध्यता रहेको छ। यो वजेटलाई सफल बनाउन आम जनता, कर्मचारी वर्ग, राजनैतिक दल र नागरिक समाजको भुमिका महत्वपूर्ण हुने विश्वास लिईएकोछ।